

== Velja po pošti: ==
za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četr let " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četr let " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravl. prejemam mesečno K 1-50

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostolpna petilivra (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostolpna petilivra (72 mm)
30 vinarjev.

== Izhaja: ==
vsak dan, izvenem nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 8. —
Avstr. poštna bran. račun št. 24.797. Ogrske poštna bran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Politika liberalnih učiteljev.

(Iz učiteljskih krogov.)

Šibo v roke, tako sem si mislil, ko sem slučajno dobil v roke zadnji izvod glasila učiteljskih koritarjev pri liberalni učiteljski tiskarni. To vam je strokoven list, da bi bil dober za vzorec, kako se podivljano in po mesarsko piše. Ako bi kdo po vsebini v tem skrupalalu nagrmadenih sirovosti, strupe-nega zabavljanja in napadanja — sodil oliko in dostojnost kranjskih liberal-nih učiteljev, bi moral pač priznati, da je vsaj tista frakcija, ki intonuje temu privesku propadle liberalne stranke, prikorakala do skrajne meje prostas-tva in neotesanosti. Hrano, ki z njo krmijo še velik del zaslepljenec, pri-voščimo iz srca vsem Ganglovcem in Jelenčevcem.

Kar se pa mora neumljivo in ne-pojmljivo zdeti vsakemu trezno misle-čemu človeku je dejstvo, da se naše tr-peče učiteljstvo sploh ne postavi po robu tem uzurpatorjem, ki bodo s svojo robotostjo, z drznimi napadi in s kozolci, ki jih prevračajo po nedolž-nem papirju ter s svojim neumnim svobodomiselnostvom zavlekli regulacijo učiteljskih plač na nedogledne čase, ali pa bodo sploh onemogočili izbolj-šanje gmotnega stanja med učitelj-stvom: kajti kje boste našli tako ne-spametne poslance, ki bi kljub dobri volji hoteli pomoči ljudem, kateri bru-hajo teden za tednom ogenj in strele, gnoj in gnusobo nanje ter na načela, ki jih zastopajo in branijo. Dobromisle-če učiteljstvo se pri teh razmerah mora res smiliti vsem, ki imajo kaj čuta in usmiljenja do bližnjega, ko vidijo, da mora in bo moral cel stan trpeti radi nestrpnosti, liberalne gonje učiteljskih kvaražugonov, ki se sami maste okrog raznih dobro posutih jaslaj, pa pri tem pozabljajo na trpeče sobrate, samo da morejo dajati duška svoji liberalni ne-strpnosti.

Ganglovci bi radi paševali po svoji še nadalje ter delili službe po svojem okusu; toda ti časi so minili, zato pa obgodrnjajo in oblažajo vsakega izmed kršč. učiteljev, ki se po svoji delavno-sti pririne do boljšega mesta. Kdaj so neki vzeli patent na vsa nadzorniška mesta? Po sodbi liberalnih kvaražu-gonov, ki hočejo strahovati celokupno učiteljstvo, bi n. pr. katehete niti zi-niti ne smeli za kak priboljšek, ali se pritožiti, če se čutijo zapostavljene.

Tako umevajo »Tovariševi« pridirjari liberalno svobodomiselnost; krščansko ljubezen vindicirajo v svoj prid, do drugih je ne poznajo.

Ljudem, ki žive samo od zabavlja-nja, ni nikdar prav. Toda — pustimo jim to veselje. Navajeni so bevs-kati, rohnati, tuliti, pretiti, ter s tem tolažiti svoje pičle privržence. Naj se nabev-skajo, pomagali pa s tem ne bodo ne sebi, ne drugim, pač pa si kopljejo go-tovo pogubo.

Tudi spletkarili bi radi omenjeni kvaražugoni in zdražbe delali. Toda naj se Tovariševci nikar preveč ne tru-dijo. Bo zastojno delo, če mislijo, da bodo s svojimi čenčarijami vsejali raz-por med naše vrle katehete in med Slomškarje. Upamo, da se jim ne bo posrečilo, če pride na pomoč še deset Gärtnerjev ali pa Jelencev in kakor se še imenujejo stebriči okrog Učiteljske tiskarne.

Dosledni pa Tovariševci še nikdar niso bili in ne bodo. Če se ne motim, so nekoč pisali, da je list »Slov. Uči-telj« premalenkosten in ne vem, kaj še vse, da bi se ti veleučeni, mogočni in hipernadarjeni možakarji in literati ponižali in ozrli nanj. Kakor pa kaže zadnja številka liberalnega učiteljske-ga glasila, so se kaj hitro premislili in pozabili na svoje svete obljube, kajti silno vestno brskajo — kakor videti — po »Slovenskem Učitelju«, da bi iztak-nili kako stvar, ki bi jo oglašali kakor gladen psiček mastno kost. Včasih pa ponatiskujejo cele odstavke, znamenje, da je suša v njihovem uredništvu. Kaj čemo! Čas kislih kumar je nastopil zanje v dvojni meri.

Boun' appetito! Liga X.

Brambna preosnova.

Novo brambno postavo zahteva vojna uprava že dolgo vrsto let. Glede na število je naša armada res zaostala za sosednjimi državami, ki vedno in vedno množe svoja brodovja in svoje armade. Ljudstvo zahteva že dolgo časa, da naj se zniža triletna vojaška službena doba. Vojna uprava hoče z novo brambno postavo uvesti delno dveletno službeno dobo, a ta preosnova bo dejansko jako veliko stala, dasi smo kot velevlad glede na armado precej zaostali za drugimi državami.

O brambni preosnovi bi naj bili pričeli razpravljati včeraj v ogrski zbornici. A pojavila se je pa obstruk-cija vseh opozicionalnih strank. Skup-no obstruirajo brambno postavo opozi-

cionalne stranke, dasi bi rade uničile druga drugo. Ogrska opozicija hoče s tehnično obstrukcijo preprečiti bram-bno preosnovo.

Kako se bo Khuen držal proti ob-strukciji, ki je na Ogrskem včasih še hujša kot pri nas, se ne ve. Včeraj se je Khuenova večina dobro držala, a če bo ostala še tudi naprej združena, to je drugo vprašanje. Khuen napoveduje, da bo ogrski državni zbor zboroval celo poletje, dokler ne reši brambne postave.

Khuenova večina je močna. Na njegovi strani je 250 poslancev. Opozi-cija, Justhovi in Košutovci, razpo-laga s 120 poslanci.

Košutovci zavzemajo stališče, da mora dobiti Ogrska za brambno pre-osnovo narodne koncesije v armadi in smatra kot nezadostno, kar je že privo-lila vojna uprava Ogrom. Justhovi se glede na narodne zahteve tudi strinja-jo s Košutovci, a zahtevajo, da naj reši predlogo o brambni postavi zbornica, izvoljena po načelih splošne volilne pravice. Košutovci pa nasprotujejo splošni volilni pravici. Glede na sploš-no volilno pravico pa tudi ni soglasja v vladni večini sami. Lukacsova sku-pina se namreč zavzema za njo, na-sprotuje ji pa Tiszova skupina.

Khuen tudi napoveduje, da če ne bo šlo drugače, namerava poostriiti do-ločila poslovnika tako, da bo onemogo-čena vsaka obstrukcija. Položaj na Ogrskem postaja zanimiv. Vsekakor se bo rešitev brambne preosnove na Ogr-skem zelo zavlekla.

Ogrska obstrukcija vpliva tudi na položaj našega državnega zbora. Do-klar so sodili, da se bo brambna pred-loga v ogrskem državnem zboru glad-ko rešila, toliko časa je moral Gautsch misliti na to, da se tudi v našem dr-žavnem zboru v poletnem zasedanju reši vsaj prvo branje brambne pred-loge, ki jo krona odločno zahteva.

Gautsch je včeraj nadaljeval po-svetovanja z voditelji strank. Danes se posvetuje z voditelji nemško-nacional-ne zveze, ki se ji tudi čisto nič ne mudi, da bi se rešila brambna predloga v prvem branju.

Vsa z Dunaja došla poročila nagla-sajo, da bo poletno zasedanje avstrijs-ke zbornice jako kratko in da se prične veliko parlamentarno delo šele jeseni. O položaju se sodi zdaj še zelo skeptično, ker smatrajo za nepremost-ljiva nasprotstva med strankami, oso-bito med Čehi in Nemci. Trdi se pa celo, da nova zbornica ne bo dolgo skupaj, če se ne reši brambna preosno-

va. Bolj optimistična poročila pa slo-vejo, da se potrpežljivosti in izkušeno-sti Gautscha že še posreči, da sestavi večino, ki jo potrebuje.

Kranjska podružnica Srebrnega križa v Ljubljani in njen delokrog.

Društvo avstrijskega srebrnega križa v pomoč vračajočim se rezervi-stom in njega podružnice so si stavile za nalogo, izvesti po določenih načelih organizirano podpiranje avstrijskih odsluženih vojakov vseh vrst, in sicer posebno ob času, ko se po aktivnem službovanju vračajo kot rezervisti v civilni poklic. To podpiranje se izraža v prvi vrsti na ta način, da društvo po-sreduje v korist tem osebam v ta na-men, da se jim preskrbi delo in pa službe, in sicer vpoštevajoč individu-elne razmere posameznega rezervista tako, da se skuša zagotoviti jim take službe, taka mesta in tako delo, katero odgovarja njihovim zmožnostim, nji-hovemu znanju ter poklicu, ki so ga izvrševali pred vstopom v vojaško službo. Poleg posredovanja dela in preskrbovanja primernih služb ima društvo srebrnega križa namen, dajati rezervistom moralno in gmotno pod-poro, zlasti tudi v ta namen, da se jim omogoča ali vsaj olajša obrtna in pri-dobitna samostojnost, eventualno tudi na ta način, da se jim omogoča pri-dobiti si popolnejšo in temeljitejšo iz-obrazbo v njihovem poklicu. Delav-nost srebrnega križa ima poleg tega tudi karitativno stran, ki se izraža v tem, da se rezervistom, ki so brez sred-stev, naklanja začasne podpore ter da se obolelim daje bolniške podpore.

Iz teh kratkih navedb je razvidno, da ima društvo jako lepe, resne in ko-ristne namene. Delovanje društva more postati odlične koristnosti in vrednosti tako za osebe, ki dela iščejo kakor za osebe, katere potrebujejo pri-mernih uslužbencev in delavcev. Kranjska podružnica srebr-nega križa a bode posebno pozornost posvečala odsluženim vojakom, ki so doma na Kranjskem ali pa žele na Kranjskem dobiti si dela ali službe. Po prebiti vojaški službi je obilo sinov naše kranjske dežele v veliki in resni zadregi, kam se obrniti. V tej nepo-učenosti in zadregi si prav čisto ne morejo dobiti primernega zaslužka in tako se zgodi, da se žal le prehitro udajajo pri nas naravnost nevarnemu nagnjenju ali pa zapeljivim vabilom ter odhajajo v najboljših letih iz do-

LISTEK.

Josip Vandot:
Vitranc.
Pripovedka iz davnih dni.
(Dalje.)

»Ljudje, veste, kaj mi je prišlo na misel?« je izpregovoril. Pogledali so ga vsi vaščani, pa so pričakovali tiho, kaj da jim pove starček. In Korošček Martin je nadaljeval: »Premišljeval sem sém, premišljeval sem tja in na-zadnje sem spoznal vse to, o čemur vam hočem govoriti. Ali se domislite starih povesti naših dedov? Pripovedo-vali so nam o groznih nesrečah, ki so se godile v prejšnjih časih po naši do-lini. Tu se utrgalo pol gore in je zasulo bele hišice; tu je prihrumel na spomlad bobneč plaz z visoke gore, pa je pome-n-dral vse, kar se mu je zoperstavilo; tu je uničil grozen požar skoro vso vas; tu je prišla silna povodenj in je popla-vila vso dolino, da so morali ljudje rešiti na visoke senožeti. In pripovedo-vali so naši dedi tudi, da se je prikazal pred vsako nesrečo gori na Kraljevem vrhu — tam v Črni lopi zmaj Vitranc. Čemu se je prikazal? Prikazal se je zato, da je svaril o pravem času ljudi.

A ljudje se niso zmenili za to svarilo — živeli so, kot so živeli prej, brezbož-no in hudobno. — Kakor sami veste, se je prikazal zmaj tudi letos. Videl ga je pastir Mihelj in tudi Sivčev Tone ga je videl. In svaril je zmaj — a nje-govo svarjenje je bilo zaman. Posme-hoval se je grajščak in je živel hudob-no. In še včeraj je grozil zmaju, kakor pripovedujejo ti njegovi lovci. Pa glej-te — prišla je nevihta in strela je tre-sčila v grad in ga razsula. Zagrebte so razvaline grajščaka in ga pokopale. Bog se usmilil njegove duše!

Stari Martin je umolknil. Z glave je snel čepico in se je pokrižal. In kmet-je in lovci so snemali čepice in so skle-nili roke. Molče so gledali v tla, kakor da bi molili za dušo nesrečnega gospo-darja. Ze se je jelo svitati po dolini. Vrhovi belih gora so zažareli v jutranji zarji, in tam pri cerkvi Marije Devi-ce na Produ se je oglašil zvon. Pobož-no so molili kmetje in lovci jutranjo molitev. Ko je utihnil zvonček, so se pokrili. In takrat je izpregovoril zopet Korošček Martin.

»Tako je, da, tako,« je govoril. »Lahko bi bili tudi mi razrušili grad in se tako maščevali za bridke krivice, ki jih je nam prizadejal grajščak. Toda mi smo pošteni ljudje in se bojimo Bo-ga. Raiši smo trpeli bolesti, rajši smo

se sklanjali pred ostrim bičem, kakor pa da bi se bili pregrešili. In glejte — Bogu se je dopadlo to naše ravnanje in je posegel sam s svojo pravično roko vmes . . . Toda ne smemo se radovati nad pogubo krivčnika, ker s tem bi se pregrešili pred božjim obličjem. Pomo-limo rajši za dušo nesrečnega graj-ščaka, ki stoji pred božjo sodbo.«

Zdaniilo se je v tem popolnoma. Kakor čisto zlato so lesketali snežniki v jutranji zarji. Krasno jutro je stopalo z gora v dolino, kakor bi se bilo pre-rodilo v divji nevihti pretečene noči. Smehljalo se je čisto nebo in na zelenih senožetih so se svetili drobni dijamanti sveže rose. Iz gozdov je priplavalo glasno pitje žvrgolenje, in sredi tega radostnega žvrgolenja se je glasilo pri-tajeno šumljanje gorskih vrelcev kakor jasno, mehko zvončkanje oddaljenih zvončkov.

Stari Martin je končal svojo moli-tev. Pokrižal se je počasi in vstal. »Sve-tujem vam, da greste zdaj vsi domov,« je dejal potem. »Vsak naj prinese s sabo potrebnega orodja in potem gre-mo, da rešimo izmed razvalin, kar moremo.«

»Prav govori Martin — dobro go-vori,« so zaklicali kmetje in lovci. Urno so se razkropili po vasi. Toda že čez nekaj minut so se vračali, oboroženi z

motikami, cepini in krampi. Takoj so se podali preko polja proti pogorišču. Solnce je ravno izšlo izza mračne Ba-ščice in je obsvetilo s prvimi žarki grozne razvaline, ko so dospeli na hrib. Groza jih je navdala, ko so zagledali v luči svetlega dneva razrušeni grad. Vse je ležalo strto in zmleto v prah. Ogenj je bil ugasnil popolnoma in le tuintam se je še kadilo komaj vidno. Stopili so ljudje preko razvalin in so se ozrli na vrh hriba. Obstali so začudeni in sto rok je pokazalo tja gori.

»Poglejte, pogledajte!« so govorili drug drugemu. »Kje je vrh hriba? Kje so skale?«

In odgovarjali so drugi: »Podri se je hrib. Skale so se odluščile in so se zvalile na grad. Oj, ni čudo, da je padel ponosni grad kot slaba bilka pred temi orjaškimi skalami, oj, ni čudo.«

Se vedno se je prožil droben pesek z vrha hriba. Drobni kamenčki so se kotilili navzdol in so se ustavljali tam doli ob razvalinah. Ljudje so se pa ču-dili in so govorili glasno in razgreto. Truma novih došlecev je prišla medtem k razrušenemu gradu. Ko so zagledali razvaline, so se prišli za glavo. Ogla-silo se je glasno tarnanje in obupen jok. —

»To so grajski posli,« so si govorili vaščani. »Hvala Bogu, rešili so se. Poi-

movine, kateri na ta način gredo v izgubo dragocene delovne moči. Ne more biti dvoma, da se bode prizadevanjem društva srebrnega križa posrečilo v premnogih slučajih zblížiti in zediniti osebe, ki službe iščejo in pa osebe, ki imajo delo in službo. Delovanje more biti tembolj uspešno, ker se naše posredovanje naslanja neposredno na so-delovanje vojaških oblastev.

Jugoslovanska strokovna zveza.

Protestni shodi.

Shod J. S. Z. v Litiji se je včeraj zvečer sijajno izvršil. Otvoril in vodil ga je župan litijski G. Bric ter se v navdušenih besedah spominjal, kako krepko napreduje v Litiji krščansko-socialna misel. K temu veselemu napredku pripomore zavednost našega delavstva, ki naj gre na tej poti naprej in naprej do popolne zmage. Nato je govoril načelnik J. S. Z. dr. Ivan Zajec. Najprvo omenja, da praznuje litijsko delavstvo dvojno zmago: zmago krščansko-socialne ideje pri volitvah v državni zbor in pa zmago pri občinskih volitvah. Delavstvo je lahko tembolj ponosno, ker je zasedel županski stolec mož iz srede delavstva, dosedanji voditelj litijske skupine. Njegovo dosedanje delovanje za delavske pravice nam jamči, da bodo tudi delavski interesi v novem občinskem zastopu izvrstno varovani. Nato je dr. Zajec v enournem govoru govoril o sovražnikih poštenega slovenskega delavstva, o nevarnosti, v kateri se nahaja starostno zavarovanje. Razpravljal je o nemoralnih zvezah soc. demokracije z kapitalističnimi liberalci, ki so bili, odkar svet stoji, najhujši zatiralci delavskega ljudstva ter o zvezi z židovskimi velekapitalisti in industrialci, ki so začeli nevarno akcijo za poslabšanje socialnega zavarovanja. Govornik pozivlje delavstvo, da naj se odslej naprej še tesneje oklene J. S. Z., ki je edina zaščitnica zatiranega delavstva. Nato je bila sprejeta soglasno in z velikanskim ogorčenjem proti soc. demokraciji resolucija glede ruvanja proti starostnemu zavarovanju. Govoril je nato gosp. Krisch in navduševal v ognjevitih besedah delavstvo k neumornemu delu. Shod je sklenil tudi, da se odzove povabilu centrale, da je osnovati odsek tekstilnega delavstva ter je izbral za ustanovno zborovanje tega odseka svojega delegata. Po shodu je bil občni zbor, na katerem se je volil skupini odbor. Lep shod je bil; litijskemu delavstvu naše iskrene čestitke!

× × ×

Naznanjeni so poleg že objavljenih protestnih shodov glede na napad industrijskega sveta na najsvetejše delavske pravice še sledeči protestni shodi:

Kamna Gorica. Protestni shod kamnogoriškega krščansko-socialnega delavstva. Poroča tovariš Mikelj.

Trbovlje. Skupina J. S. Z. priredi protestno zborovanje v nedeljo ob 9. uri 30 minut v Društvenem Domu. (Včeraj pomotoma poročano ob 3 popoldne.)

Tržič. Protestno zborovanje krščansko-socialnega delavstva v Tržiču v soboto zvečer.

Sorica. Skupina J. S. Z.: protestno zborovanje ob 2 popoldne. Poroča L. Pintar.

dimo doli, da izvemo, kako so ušli nesreči. — In vsa gruša se je spustila navzdol. Obkolili so vaščani grajske posele, pa so jih izpraševali. In posli so pripovedovali, kako so iskali širom okrog ubogo grajsko hčerko. Zaman je bil ves njihov trud. Nikjer niso našli sledu za izgubljeno deklico. Tam v Staneh jih je zasačila nevihta. V hlevih so vedrili, in ker se jim ni splačalo iti domov, so prenočevali tam. Zdaj so se pa vrnili, oj, pa kaj vidijo? Prah in pepel je zdaj ponosni grad. Pa kako se je zgodilo to? Kje je gospod in kje je dobra gospa?

Odgovarjali so jim vaščani in so jim razložili vse. Vili so posli svoje roke; zdihovali so in tarnali, da se je slišalo daleč na polje. A temu jadicovanju je napravil konec stari Korošecv Martin. »Ljudje božji, ne pomagajte nam jadicovanje in tarnanje! Urno na delo! Mogoče rešimo vsaj truplo našega nesrečnega gospodarja in valpeta Matizeljna.«

Urno so se lotili dela. Prekopavali so razvaline, valili skale v stran in metali pesek s podrtin. Izprevideli so zdaj, da se je rešilo vse iz grada, razen grajščaka, njegove hčerke in valpta Matizeljna. Upali so, da otmejo vsaj trupla in jih pokopljejo na blagoslovljeni zemlji. Vse se je trudilo in vse je delalo, kakor da bi kopali bogat zaklad. A kopali in brskali so zaman. Tisto, kar so iskali, se ni hotelo prikazati. — (Dalje sledi.)

Ljubljanske zaupnike in zaupnice slovenskega kršč. socialnega delavstva opozarjamo, naj pridejo nocoj točno ob 8. uri zvečer v »Ljudski Dom« na zaupni sestanek. Vodil ga bo načelnik J. S. Z. dr. Ivan Zajec.

Organizacije, ki še niso javile nameranih protestnih zborovanj, naj to nemudoma store.

Prosimo, naj se o uspehu shodov takoj kratko poroča uredništvu »Slovenca«.

Monopol na življenjsko zavarovanje.

Vladna predloga glede državnega monopola za življenjsko zavarovanje je bila v italijanski zbornici odklonjena, ali vsaj napol odklonjena. Po večmesečnem posvetovanju se je navdušenje za državno zavarovanje precej poleglo in so pravzaprav samo še socialisti iz načelnih ozirov za predlogo, a je tudi niso mogli dovolj uspešno braniti. Sredstva, ki bi jih donášal monopol državi, bi bila, vsaj prva leta, tako neznatna, da bi se dalo enake vsote dobiti s posebnim obdavčenjem privatnih zavarovalnih družb. Jeseni bo predložila vlada nov načrt, ki bo imel s sedanjim komaj še kaj sličnosti.

Enak proces je doživela pred leti Nemčija, kjer so tudi hoteli vpeljati državni monopol, pa se je ideja ponesrečila. V osemdesetih letih je spravil na dan to vprašanje Bismarck, in še pozneje znani ekonom Adolf Wagner. Pogoj za poddržavljenje zavarovanja so bili v Nemčiji dokaj različnejši od onih, ki so merodajni v sedanji Italiji. Medtem ko je bila preračunjena za zavarovalnice skoroda brez vsake odškodnine, so hoteli v Italiji privatne zavarovalnice skoroda brez vsake odškodnine razlastiti. No, kakor se je nemški načrt ponesrečil, tako tudi italijanski ni mogel uspeti. Tehnika zavarovanja je tako združena s privatno podjetnostjo, da bi težki in počasno pedantski državni obrat nikakor ne nesel takih dobičkov, posebno pa še, ker bi uprava, razpredena po vseh kotih države silno veliko veljala. Poleg gospodarskega stališča tudi pravna stran načrta nikakor ni brez pomislekov.

Socialen teden.

Na Dunaju je napovedan od 4. do 10. septembra letos socialen teden. Prireja ga »Katoliška ljudska zveza«. Stvar sama zelo potrebna, poučna. Zato priporočamo to prireditve tudi našim duhovnikom in laikom. Pristopnino so odmerili prireditelji zelo nizko. Znaša zgolj 4 krone. Poslovodje in zaupniki »Katoliške ljudske zveze«, katoliški dijaki in člani krščansko-socialnih delavskih društev bodo pa plačali zgolj pristopnino 2 kron. Kdor se hoče tega tečaja udeležiti, naj to nemudoma javi na naslov: »Zentralstelle des katholischen Volksbundes, Wien I., Predigerstraße 5. Stanovanja se bodo preskrbela samo tistim, ki se za to prihlase. Predavatelji so zelo izbrani, kakor nam to dokazuje spored. V torek, 5. septembra, otvori predavanja ljubeznjivi učenjak, ustanovitelj in duševni voditelj krščanskih strokovnih društev v Nemčiji, dr. Brauns, direktor »Katoliškega društva za katoliško Nemčijo, iz München-Gladbacha, te krščansko-socialne znanstvene ljudske univerze predavanja. Govoril bo o priljubljenemu predmetu: Gospodarsko in državno življenje 19. stoletja. Popoldne predava direk. Brauns o temi: Smotri in metode socialnereformnega dela. V sredo, 6. septembra govori dopoldne deželni poslanec Leopold Kunschak o temi: Povzdiga delavskega stanu, kulturno vprašanje. Popoldne predava zopet ustanovitelj nemške krščanske delavske strokovne organizacije, direktor Brauns o temi: Strokovna društva. V četrtek, 7. septembra, predava znani delavski organizator generalni preses Edelhausein iz Halla o temi: Katoliška delavska društva. Popoldne pa predava o agrarni politiki Sommeregger iz Berolina. Dr. Sommeregger konča svoje predavanje o agrarni politiki v petek, dne 8. septembra dopoldne. Popoldne 8. septembra poroča o obrtnem stanu bavarski deželni poslanec, pekovski mojster Scharnagl iz Monakova. V soboto, 9. septembra, dopoldne predava urednik Frančišek Schmitz iz Solnograda o katoliških društvih rokodelskih pomočnikov. Popoldne 9. septembra pa govori slovenski državni in deželni poslanec dr. J. Krak o temi: Socializem. V nedeljo, 10. septembra dopoldne govori gospa Brentano z Dunaja o temi: Ženska v socialnem življenju.

Spored, kakor tudi predavatelji jamčijo, da se ne bo nihče kesal, kdor se bo udeležil tega prekristnega in

prepotrebne dunajskega socialnega tedna!

POŽAR NA BALKANU.

Turki more kristjane.

Pravoslavni patriarh in bolgarski eksarh sta predložila turški vladi dokaze, da so Turki zadnje mesece pomorili veliko Grkov in Bulgarov.

Boj ob grško-turški meji.

Pri Arti so se spopadli grški in turški vojaki. En Grk je ubit. Podrobnosti niso znane.

Mladoturški morilci.

Dognalo se je, da so iz političnih razlogov Mladoturki usmrtili Seki bega. Morilce so že zaprli.

Štajerske novice.

Liberalna podivjanost. Celje, 11. t. m. Propad liberal. kandidatov na Sp. Štajerskem, ki so upali s pomočjo štajercijancev, socijev in drugih enakih »prijateljev« ljudstva zmagati s svojim Roblekom, Kukovcem, Verdnikom in Plojem, je liberalcem tako zmešal pamet, da sami ne vedo, kaj bi počeli. Da bi objestni liberalni generali dali svojim zvestim vsaj nekaj tolažbe, da ne bi izgubila liberalna armada vojakov, širijo liberalni agitatorji po naročilu svojih komandantov po celjsko-vranskem volivnem okraju neumno laž: »Cesar ne bo potrdil dr. Koroščeve izvolitve! Ne bo dolgo, ko se bodo vršile nove volitve!« Enake novice krožijo med sociji in liberalci v Benkovičevem volivnem okraju z namenom ljudstvo hujskati in z lažnjivimi novicami zopet prepri v kmečke hiše zanesti. Liberalci splošno verujejo, da bo Koroščeva izvolitev ovržena. Kako plesnjava je vendar liberalna pamet. Da bi zakrili blamažo, se pripravljajo savinjski liberalizem na volitve, ki se bodo vršile šele čez — šest let. Protestni shodi, ustanovitve novega »Kmečkega političnega društva« za Savinjsko dolino, ustanavljanje liberalnih ljudskih knjižnic, divjanje, vpitje, pijančevanje, šnops, Sokoli, motenje pogrebiv itd., to so bojna sredstva propadlega savinjskega liberalizma! Po gostilnah med božjo službo pijančujejo, se pretepajo in vpijejo, po vaseh pa naši še podnevi pred liberalno svojatjo niso varni. Tako daleč pride nesrečni liberalizem tiste, ki se mu udejajo. Lotimo se z vso vnamo izobraževalno-organizatoričnega dela, izpopolnimo naše vrste in Savinjska dolina bo ostala vedno naša!

Žalec. Nekdo Vam je poslal za sobotno številko poročilo, da se osebje združenih pivovaren Žalec-Laški trg ne udeležuje strankarske politike. To poročilo je napačno, kar Vam lahko potrdita Savinjska dolina in laški okraj.

»Narodno delo.« Braslovče. V Celju obstoji stavbena in kreditna združba »Lastni dom«, katero vodijo mladi liberalci z dr. Kukovcem na čelu. Te dni mi pride v roke neki dopis te zadrage, ki s kričevo lučjo pojasnjuje delo tega zavoda za ljudski blagor. Dopis se glasi brez imena stranke: »Dr. Vekoslav Kukovec, odvetnik, Celje, Kolodvorska ulica 8. Kot zastopnik »Lastnega doma« Vas uljudno opominjam, da plačate glavnicu . . . zanesljivo do 28. t. m. v moji pisarni. Opominjam dalje, da ni mogoče čakati in Vas takoj opozarjam, da si denar do omenjenega dne zanesljivo oskrbite, da ne bode imeli škode.

S spoštovanjem udani

dr. Kukovec.

Celje, 21. junija 1911.

K temu pismu samo nekaj opomb. Stranka si je vzela pri Lastnem domu to posojilo pred enim letom, dala vknjižiti na svoje posestvo ter plačevala pošteno 6% obresti. Zdaj pa pride ta ukaz! Čez eno leto imeti zopet stroške izknjiževanja itd.! In celo glavnicu mora plačati in sicer v enem tednu od 21. do 28. junija! Plačati pa mora ne pri zadruzi, ampak v odvetniški pisarni dr. Kukovca: »v moji pisarni!« Kaj naj vse to pomeni? Tako zadružno delo je nerazumljivo. Javnost zahteva, da se tako delo za ljudski blagor pojasni, da se pove, kako pride Lastni dom do takega izterjevanja, kako pride dr. Kukovec kot načelnik te posojilnice do tega, da zahteva kot odvetnik povrnitev posojila v enem tednu, »da ne bode imeli škode« itd.! Zakaj je datiran ta ukaz ravno z dne 21. junija t. l., ko se je namreč izvedel poraz liberalne stranke tudi pri ožji volitvi dr. Ploja? Tu naj Narodna stranka »gospodarsko« dela, potem šele naj pride v Žalec in Ljubčno ustanavlja gospodarska društva. Če še pridete v vranski okraj ustanavlja »gospodarska« društva, Vas bomo vprašali o

Vašem »gospodarskem delu« pri Lastnem domu za ljudski blagor Savinjske doline.

Braslovče. G. kanonik Bohinc je zopet toliko ozdravel, da opravlja službo božjo.

To je pametno! Iz Zalca: Ko so zadnje nedeljo celjski liberalci šli razgrajati v Ljubčno, niso šli Zalčani zraven, ampak so si v Roblekovih gostilni napravili veselico s petjem. Čestitamo Zalčanom k temu napredku! Kdo bo pa hodil s celjskimi liberalci kozle streljati!

Zrelostni izpit na mariborski gimnaziji. Pod predsedstvom realnega ravnatelja Bittnerja se je vršil od 7. do 12. julija t. l. zrelostni izpit na c. kr. gimnaziji v Mariboru. Udeležilo se ga je 42 mariborskih osmošolcev, 27 Slovencev in 15 Nemcev in 2 slovenska eksternista. Prestali so izpit s povojnim uspehom, oziroma z odliko sledeči abiturienti: Arlič Karol iz St. Janža na P., Belšak Alojzij iz Kozjega, Codelli Henrik iz Trsta (z odliko), Črepinko Ferdinand iz Ptuja (z odliko), Dornjač Otmar iz Gradca, Nobert grof Ferrari iz Celovca, Gomzi Alojzij iz Kupetine, Gračnar Josip iz Dobjega, Heller Edward iz Maribora, Jarh Konrad iz Globokega pri Rimskih Toplicah, Kaiser Karol iz Maribora (z odliko), Kosi Alojzij iz Mekičnjaka pri Ljutomeru, Krainz Ivan iz Maribora, Krölling Oton iz Weinziela, Lorgner Evgen iz St. Lenarta pri Laškem, Matek Franjo iz Gornjega grada, Maroh Peter iz Majškega vrha, Mesner Ivan iz St. Primoža pri Muti (z odliko), Mohar Anton iz Trnave pri Gomilskem, Morocutti Kamilo iz St. Lenarta v Slov. Goricah, Nottes Viktor iz Litomerice, Perme Friderik iz Zagorja ob Savi, Petrovič Josip iz Pacinja pri Ptuj, Rak Ivan iz Ličnice pri St. Jerneju, Strnad Frider. iz Ihove pri Sv. Benediktu, Stičl Randolph iz Maribora (z odliko), Senčar Karol iz Negove, Rehar Josip iz Šmartna v Rožni dolini, Rungaldier Erik iz Gradca, Svetina Stanislav z Vranlovca pri Ormožu, Šparl Avgust iz Jarenine, Štamberger Franc iz Obriža pri Središču, Webern pl. Herman iz Zadra, Zadravec Matej iz Središča, Zmavc Josip iz Bočne, Kovačič Makso iz Sv. Trojice v Slov. goricah (z odliko). Sedem maturantov je bilo reprobiranih za pol leta.

Da varujejo nemški značaj. Odbor nemških »slušateljev na montanski akademiji« v Ljubnem ob Muri svari odločno nemške abiturijente, da naj za božjo voljo ne gredo na akademijo v Příbram, ki je že baje skoro čisto češka. Pač pa naj pridejo mladi Germani v Ljubno, kjer je Nemcev tudi krvavo treba; saj je preteklega leta vstopilo 86 slušateljev in med temi samo 44 Nemcev. V Ljubnem je dosti Poljakov in posebno veliko Jugoslovancev, ki imajo svoje društvo »Sloga«. Med Nemci, ki imajo samo skromno večino, je tudi vsa sila tako lepih slovanskih imen, da jih ni z zlatom odvagati. Slovenske abiturijente opozarjamo na ta študij. Kruha je pri nas in na jugu dovolj, a ga jedo tujci.

Zastrupljenja osumljeni mož — nedolžen. Pred nekaj dnevi so zaprli gostilničarja Stefana Založnika z Oplotnice, ker so ga osumili, da je pomagal svoji ženi na oni svet. Žena je res naglo umrla, in sicer radi srčne hibe. To so pri sodišču v Celju dognali in Založnika izpustili.

Oh, ta alkohol. Dne 9. t. m. se je vršila v Konjicah sv. birma. Prišlo je dosti ljudstva, med tem tudi taki, ki uporabijo vsako priliko, da se nalihejo pijače. Na povratku se je nato stlepa v Videčnikovi gostilni pri Sv. Barbari mala družba in neki Gaude, ki mešetari za zloglasno poznano mazačico in domači sin sta se resno sprijela. To je imelo za posledico, da je mladi Videčnik pahnil Gaudeta s tako silo z nožem, da je pri priči umrl. Zganje!

Službe siti aspirant. V torek popoldne se je aspirant južne železnice Polatschek v Pesnici nad Mariborom obstrelil na levi strani prs s samomorilnim namenom. Krogla mu je šla na hrbtu iz telesa. Ranjenca so prepegljali v mariborsko bolnišnico.

Umrl je v Mariboru gostilničar šentiljskega »Südmarkhofa«, Konrad Sparowitz. Mudil se je v Mariboru v gostilni »Stadt Wien«, postalo mu je slabo, ko so ga prepegljali z rešilnim vozom v bolnišnico, je tam umrl. Prepegljali so ga 10. julija zvečer v St. Ilj. Star je bil šele 28 let.

Ukradena klesca. Preteklo nedeljo je ukradel nekdo knjigovodji Emilu Schara v Kokošinekovi aleji v Mariboru Negrovo kolo šte. 649. Kolo je prostega teka, je zeleno barvano, ima zmerno zaokrožene držaje in se ceni na 300 kron. — V soboto pa je bilo ukradeno delavcu Francu Prischniku v Mariboru iz veže Karčevinske one-

karniške restavracije Negrovo kolo štev. 777. Ono je črno, ima ravne probkovinaste držaje, poniklan zvonec in je baje vredno 100 kron. Pred nakupom se svari.

Š **Sleparski Dalmatincec.** Ženi železniškega uradnika Korošca v Mariboru je neki potujoči Dalmatincec tako hvalisal svojo robo, da je res kupila ovratnico, ki je bila, kakor je trdil krošnjar, iz koral. Po dolgem prerekanju sta se pobotala. Nevedna žena je dala za ničvredno blago 20 kron in sedaj je postalo njena last. Šele po sklenjenem kupu je prevarjena reva izvedela, da je dala drag denar za imitacijo, ki je vredna komaj 2 kroni. Dalmatinca so zaprli.

Š **Premovanje konj.** Letošnje premovanje konj se je pričelo dne 26. junija v Brežicah, nato se je pa vršilo zapored v Žalcu, Šoštanju, Lipnici, Št. Lenartu v Slov. gor., na Ptuj, v Ormožu, Ljutomeru in Radgoni. Najlepše uspehe so dosegli umni gospodarji na Murškem polju, kajti primeroma največ premij so dobili zastavni konji murepoljske pasme. Ljutomerski konji so znani tudi iz konjskih dirk v Gradcu in Mariboru, kamor jih ne pošiljajo nikoli brezuspešno.

Dnevne novice.

† **Državne poslance Vseslovenske Ljudske Stranke** vabi načelnik stranke državni poslanec dr. Ivan Šusteršič, da se zanesljivo polnoštevilno zbere v soboto 15. t. m. ob 11. uri dopoldne na Dunaju v posvetovalnici Slovenskega kluba. Namen: Posvet o ustanovitvi novega kluba in o političnem položaju.

† **Sokolski izlet v Kamnik.** Slovensko sokolstvo poleti v nedeljo, dne 16. t. m., v Kamnik. Za ta izlet udarja »Slovenski Narod« na veliki boben in kliče med drugim: »V Kamniku bijejo že nekaj let narodni, pa tudi kulturni boj med načelom svobode in načelom cerkvenoduhovske avtoritete, torej med obema glavnima svetovnima nazoroma. Proti nasilno nastopajočemu sovražniku nastopi Sokolstvo pogumno in neustrašeno za svobodo misli...« S temi besedami »Slovenski Narod«, oziroma predsedstvo sokolske župe Ljubljana I. jasno naznanja, kaj da hoče in faktično izvršuje — boj verskemu naziranju. — V Kamniku je še precej meščanov, ki hočejo veljati za vzor-katolike, izpolnjujejo tudi verske dolžnosti, pa se v javnosti krčevito drže sovražnikov Cerkve. Bodo li sedaj izpregledali?

† **Sršenovci pogoreli.** Pri občinskih volitvah v Nasovičah pri Komeni so Sršenovci sijajno pogoreli.

† **Na lažnive napade** na somišljenike S. L. S. v Kamniku se nam poroča: Nimamo navade odgovarjati lažem liberalnega časopisja, ker vemo, da noben pošten Kamničan ne čita takih podlosti, odgovoriti pa moramo na napad v »Jutru«, kjer trdi »Jutrov« dopisnik, da je naš prišlaš Valentin Benkovič »grdo zadolžen« s tem, da opozorimo liberalce, naj najprvo pogledajo pred svoj prag, če imajo kaj smeti in se v zemljiški knjigi prepričajo, kako zadolžen je njihov glavar Janko Koschier in videli bodo, da je mestna hranilnica vknjižena na njegovem posestvu za nič manj, kakor za 55.000 K. To omenimo brez vsakega komentarja. Če ne bode v bodoče grdi in lažnjivi napadov na našo stranko v liberalnem časopisju konec, povedali bomo pa še drugačne stvari in razkrili liberalno gospodarstvo. Preskrbeli bomo tudi, da bodo vsiljive agitatorice gospe dr. Krautova, dr. Karbetova in gospe c. kr. okrajnega sodnika Urančiča sfrčale iz naših hiš, da si zapomnijo, kedar so agitirale za občinske volitve. Sicer se iz vsega obupnega dela liberalcev vidi, da se bliža konec njihovega ošabnega gospodstva in naj si zgoraj omenjene še tako brusijo pete in tarnajo po Kamniku, ne pomagajo nič! Naša stranka bode pri volitvah preskrbela, da dobijo liberalci zaslužen penzijo.

† **Iz Podgore.** Dne 9. julija se je vršil v našem kraju, ki je na meji najbolj ogrožen, krasno uspeli shod »Slov. Straže«; zbralo se je približno 200 navdušenih Slovencev, ki so z vidnim navdušenjem sledili besedam govornikov. Govorila sta odposlanec iz Gorice g. akademik Godnič in domači g. kurat C. M. Vuga. Ta dan smo tudi slišali naš izvrsten cerkveni zbor, ki je pri tej priliki izvajal precizno par lepih pevskih točk; ravno tako lepo petje je proizvajal v cerkvi. Ze sedaj se lahko reče, da je ta zbor najboljši v goriški okolici. Zanimanje za »Slovensko Stražo« je pri naših Podgorcih prav veliko; prej je imela »Slov. Straža« 130 članov, ta dan je pa naraslo število za 30 članov in to po zaslugi neumorno delavne go-

spe Justin. Bog blagoslovi nadaljno delo!

— **Iz političnega otroškega vrtca »Jutrovega«.** Ako mi kdo dokaže, da sem samo enega otroka v vseh 12. razredih šestrazredne ljudske šole v Spod. Šiški »vprašal, če bodo šli k maši v Ljubljano, in dobil odgovor: V cerkev v Ljubljano pa že ne gremo. Mi Šiškarji imamo svojo cerkev, za katero mi plačujemo, tja že gremo k maši, k vam v Ljubljano pa ne...« Sploh, če mi kdo dokaže resnico le ene besede tiste »Jutrove« notice, v kolikor se mene tiče, sem mu pripravljen odstopiti vso svojo katehetskó plačo celega leta v znesku 242 K z besedami dvestoindva-inštirideset kron. Če mi pa tega ne bo nihče dokazal, potem bom dotičnega poročevalca, naj že bo kdorkoli, imenoval ne podlega, — čemu? — tudi ne neumnega, ampak iz prijaznosti le — otročjega lažnika. — V Ljubljani, dne 13. julija 1911. — P. Albert Pirc, katehet v Spodnji Šiški.

— **Dvajsetletnico** obhajajo v sredo dne 19. julija duhovniki, posvečeni leta 1891. v duhovskem hospicu v Bohinju. Zbero se že v torek 18. julija zvečer v imenovanem hotelu.

— **Vsi dijaki pevci,** ki se udeležijo meseca avgusta mladeniškega tabora, naj t a k o j javijo svoj naslov z označbo glasu slovenskemu glasbenemu društvu »Ljubljana«.

— **Matura na kranjski gimnaziji** je izvanredno dobro izpadla. Od 25 kandidatov so naredili maturo vsi: 7 z odliko in 18 z dobrim vspehom. Ahačič Ivan; Dereani Jakob; Gogala Niko; Grošelj Mirko; Jalen Ivan; Jelovčan Pavel; Jenko Valentin; Jezerec Franc; Kanduđer Jasip; Kobentar Ivan; Kovač Franc; Kržišnik Anton; Markič Franc, z odliko; Ovsenek Josip, z odliko; Pirc Alfonz; Pollak Ferdinand; Porenta Josip, z odliko; Rus Josip; Sivec Ivan, z odliko; Sušnik Ivan; Šavnik Bogdan, z odliko; Šlibar Ivan, z odliko; Štempihar Vladislav, z odliko; Štrekelj Jakob; Vrhunc Nejc.

— **V nedeljo na Selo pri Ljubljani** Vabilo k slavnosti, ki jo priredi kat. slov. izobraževalno društvo na Selu povodom ustanovitve Slovenske Straže za šentpetersko okolico dne 16. julija. Spored: 1. Zjutraj ob 6. sv. maša v cerkvi karmelske M. božje na Selu. Pri sv. maši poje mešani zbor k. s. izobraževalnega društva. Sv. maša se bo opravila, ker ima ta dan Vincencijeva konferenca karmelske M. božje za Udmat-Selo-Moste svoj glavni praznik. 2. Po sv. maši slavnostna seja Vincencijeve konference v društvenih prostorih pri Kebru. 3. Popoldne ob 4. ustanovitve Slovenske Straže pri g. Oražmu. Govori govornik iz Ljubljane. 4. Vrtna veselica na vrtu gosp. župana Jožefa Oražma. Spored: a) Godba bratskega odseka Orel v D. M. v Polju. Godba igra ves čas na vrtu. b) Petje. Nastopajo razna društva iz D. M. v Polju, Šmartna, Hrušice, Šentpetersko prosvetno društvo in domači pevski zbor. c) Srečolov. d) Paviljoni: sladličarna, lekarna, kavarna, cvetličarna, cvrtje, šaljiva pošta, koriantoli itd. — Vstopnina za osebo 30 vin. Začetek ob 4. popoldne. Za slučaj neugodnega vremena se preloži veselica na poznejši čas. K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Tržaško kolesarsko društvo »Balkan« v Trstu** naznanja vsem kolesarskim društvom, da priredi v nedeljo, 6. avgusta t. l., veliko cestno dirko za »II. Jugoslovansko prvenstvo« na progi Bazovica — Lokve — Št. Peter — Razdrto — Sežana — Opčina — Padriče — Bazovica. km 103, maksimalen čas 4½ ure. Darila: I. velika zlata svetinja, II. srednja zlata svetinja, III. mala zlata svetinja, IV. velika srebrna pozlačena svetinja, V. mala srebrna pozlačena svetinja, VI. velika srebrna svetinja, VII. srednja srebrna svetinja. Vsako darilo je spremljano z diplomom. Prvi dobi še narodni trak z napisom »II. Jugoslov. prvak 1911.« Uloga za člane slov. kolesarskih društev 8 K, samostojni 10 K. Prijave z vloge je pošiljati do 30. julija t. l. na društveni sedež, kavarna »Minerva«, Trst, Via Acquedotto. Slavnost se bo vršila v poludne v »Narodnem domu« pri sv. Ivanu, kjer bo razdelitev nagrad, srečkanje za dvokolo ter razno. Natančna navodila dobé dirkači tekom tega meseca.

— **Izid matüre na tržaški državni gimnaziji.** V torek, 11. julija, se je končala matura. Od 37 maturantov so vsi izdelali, med temi 12 Slovencev in 1 Srb, in sicer: Kordan Viktor (z odliko), Kuščer Vladimir, Lubez Teodor, Malalan Fran, Rešaver Fran, Slamič Anton, Wračko Karol, Zobeč Anton, Gabrijelčič Miha, Goriup Danilo, Vatovec Karol, Vovk Anton in Srb Kosič Mirko.

— **Osješki neodvisni osrednji sabski klub** je v seji 11. in 12. t. m. sklenil,

da vsled neuspehov prizadevanja za sanacijo nagodbenih kršitev od strani Ogrske, ne more več podpirati ne skupne ogrske ne hrvaške vlade. Klub prejkoslej brezpogojno »vstraja pri zahtevi, da se popravijo vse žalitve nagodbe, da se ista v bodoče ostro izvaja in pošteno tudi skrbi za finančne, trgovske, obrtne in industrialne koristi Hrvaške, Slavonije in Dalmacije. Izstop poslancev dr. Radičevića in dr. Šišića, ki sta skozi in skozi vladinjaša, je klub sprejel na znanje.

— **Zopet ogenj na Vrhniki.** Včeraj ob 11. uri se je nenadoma pojavil ogenj iz podstrešja velike trgovine Rutnerjeve. Bliskoma je bila vsa streha v ognju. V podstrešju je imel gosp. Rutner ogromne množine manufakturnega blaga, ki je vse uničeno. Združenemu delu vseh treh požarnih bramb in drugega občinstva se je posrečilo ogenj omejiti, da ni vdril v trgovino v spodnje prostore. Nekaj groznega bi bilo, če bi se ogenj razširil do skladišča, kjer je petrolej, špirit in zlasti če bi prišel do naprave za acetilensko razsvetljavo. V spodnjih prostorih je že napravila veliko škodo voda, ki je pritekla iz vrha notri. Škode je na tisoče in tisoče.

— **Izlet na Gorjance.** Prihodnjo nedeljo dne 16. julija bo o lepem vremenu izlet na Gorjance. Sv. mašo z govorom bo opravil P. Pavel v cerkvi sv. Miklavža ob 10. uri. Udeležniki, ki se vabijo v obilnem številu posebno še od Belokranjske strani, naj prinesejo potrebno hrano s seboj.

— **Najnovejša vojna ladja** naše mornarice »Zrinyi« bo priplula danes iz Trsta v puljsko vojno luko. Vožnja iz Trsta v Pulj bo že ušeta med poskušnje vožnje. V Pulju se bo potem kolavdacija tega velikana nadaljevala. V ugodnem slučaju bo kolavdacija še ta mesec končana in se bo vojna ladja prevzela v posest c. in kr. vojne mornarice. »Zrinyi« je istega tipa kakor »Nadvojvoda Fran Ferdinand« in »Radetzky«. Z vojno ladjo »Zrinyi« je ta tip izpopolnjen. Temu tipu bodo sedaj sledili dreadnoughti.

— **Imenovanje.** G. Hinko Rebolj, postajenačelnik v Ajdovščini, je pomaknjen v VIII. činovni razred.

— **Aviatiki v Trstu.** V kratkem pride aviatiki v Trstu polet. Nič manj kot 30 aviatikov se je dosedaj priglasilo, med drugimi tudi znani Fischer, Manissero, Martineti in Cobianni. Kaže se veliko zanimanje, zlasti, ker je nameravan polet iz Trsta v Benetke.

— **Po dunajski soc. demokratski zmagi.** Sladkor je zopet dražji. Odbor sladkornega kartela je zopet zvišal ceno sladkorja za dve kroni pri 100 kg. Meterski stot sladkorja stane franko Dunaj 41 K. Sladkorni kartel je izrabil položaj...

— **Nova vojaška bolnišnica v Gorici.** Deželni odbor je razpisal delo za zgradbo nove vojaške bolnišnice, kar je že skrajni čas, ker je stara vojaška bolnišnica v vedni nevarnosti, da se podere. Drugo nadstropje je že zdavna čisto prazno, ker se boje, da bi se vsled prevelike teže podrla.

— **Nesreča z avtomobilom v ljubljanski okolici.** Trgovec z avtomobili Robinson iz Gradca se je predvčerajšnjim s svojo rodbino peljal mimo Brezovice. V mraku sofer ni videl, da je nekdo preko ceste nalašč položil brzojavni drog. Avtomobil je odletel s ceste na senožeč, gospa Robinsonova je odletela daleč iz avtomobila, a se k sreči ni nevarno poškodovala, avtomobil je bil pa na raznih mestih močno poškodovan.

— **Bosansko-hercegovska poštna hranilnica** bo slovesno otvorjena dne 17. t. m. Ta dan prično sprejemati hranilne vloge, plačevanje po položnicah in v čerkovnem prometu vsi poštni uradi. Blagajna poštna hranilnice v Sarajevu pa deluje že od 3. t. m.

— **Trgovska akademija v Sarajevu.** »Mussavat« piše, da je izvedel iz zanesljivega vira, da namerava bosanska vlada ustanoviti v Sarajevu trgovsko akademijo.

— **Monopol užgalic.** Nek ogrski list poroča, da je zakonik predloga glede izvedbe monopola užgalic že izgotovljena in da jo bo finančni minister Lukacs v poletnem in najpoznejše v jesenskem zasedanju predložil ogrski poslanski zbornici. Zakonski načrt ima enako monopolu saharina določbo, da se monopol pod gotovimi pogoji odda v najem zasebnim podjetnikom. Vlada upa, da se bodo dohodki države s tem monopolom zvišali za letnih 10 milijonov kron.

— **Neprijetna pomota.** Natakhar Hrnjak v kavarni »New - York« v Zagrebu je imel nesrečo, da ga je zapustilo dekle, ki jo je imel strašno rad. Sklenil se je smrtno maščevati, ter čakal nanjo, ko je imela priti s komeza

na večer narodnega blagdana. Res jo zapazi v električni železnici ter navali nanjo z nožem. Napadenka je k sreči z roko prestregla nož, medtem pa so drugi zgrabili pobesnelega natakharja. Nadaljevanje se je vršilo na policiji. Na tozadevno vprašanje policijskega uradnika je Hrnjak odgovoril, da se je hotel maščevati nad Katiko pl. F. radi njene nezvestobe. Tedaj pa pravi navzoča napadenka: »Toda jaz vendar nisem Katika pl. F., marveč Justina pl. Z.« Natakhar široko odpre oči in še le tedaj spozna svojo zmoto; napadenka je bila sicer na las podobna njegovim oboževanki. Seveda je dvakrat nesrečni natakhar moral ostati na varnem.

— **Teror socialne demokracije v Sarajevu.** Vsled kratkovidnosti železniške uprave v Sarajevu se je socialna demokratska strokovna organizacija tako razpasla in opogumila, da je neomejeno vladala ne samo nad delavstvom, marveč nad upravo samo. Iz strahu je tudi vse drugomisleče delavstvo pristopilo rdeči organizaciji, ker bi sicer bilo ob krub. Kako slabotno se je izkazala železniška uprava nasproti rdečim delavskim diktatorjem, priča med drugim tudi tale slučaj: Nadzornik Pigi je odpustil nekega rdečega kolovodjo od dela v železniški delavnici radi bogokletstva in razžaljenja Veličanstva. Vsled tega so socialisti uprizorili štrajk in železniška uprava se je že po dveh dneh udala in sprejela revolucionarnega delavca nazaj. Sedaj je rdeča osalnost priklopila do vrhunca in drugomisleče delavstvo je še bolj onemelo. Kam to vodi, je začela spoznavati tudi uprava in se jim, malo kasno sicer, a vendar stavi po robu. Najnovejši dogodek je naslednji: Ko so rdečkarji uprizorili svoj tako slabo uspeli pohod v Zenico (o katerem smo tudi v »Slovenec« poročali), so opazili ondi tudi sodelavca iz železniške delavnice v Sarajevu — Čovića, da je nosil hrvaško trobojnico. Mož se ni prav nič udeleževal demonstracij proti socijem, a vendar so se ti znesli nad njim in zahtevali, da ga uprava odpusti. Nadzornik pa se je temu uprl, vsled česar so rdečkarji zbesneli in napovedali štrajk. Ministrstvo pa je odobrilo nadzornikovo postopanje in soc. dem. kotlarji, ki so vsled Čovića zapustili delo, so bili pozvani, da tekom treh dni pridejo na delo, in če se jih proglasi za odpuščene. Rdečkarji niso prišli, zato je uprava njih mesta zasedla s šestimi Hrvati. Sociji so pobesneli; v Novem Sarajevu so prepovedali vsem gostilničarjem dati hrano tem 6 delavcem. Isti so se nato nastanili v mestu. Zvečer so jih spremljali vedno drugi hrvaško misleči delavci, ker so prežali nanje sociji. 19. junija so jih tudi res napadli sodrugi iz zasede s kamenjem in strelji in je bil hrvaški delavec Mandić zadet v roko. Policija je našla pri vzornih sodrugih samokrese, bodalca in drugo. Rdečkarji sedaj strašno psujejo upravo, ki jim je bila prej tako mila, a upajmo, da jim to ne bo nič pomagalo in bo uprava znala ščititi svojo avtoriteto in svobodo drugomislečega delavstva.

— **Krivi nadzornik bolnice.** 7. t. m. se je nek lopov skozi kapelico bolnice usmiljenih bratov v Zagrebu prikradel v neko bolniško sobo II. razreda. Tu se je predstavil za nadzornika bolnice in zahteval, da se mu na podlagi tozadevnih predpisov izroče v šrambo vse vrednosti. Potem je vzel nekemu bolniku iz predalčka srebrno tobakočno doso in uro v vrednosti 80 K ter se hitro izgubil. Ko je prišel bolniški strežnik se je pokazalo, da so bolniki bili po pretkanem lopovu okradeni.

Ljubljanske novice.

Ij **Gospodarsko in izobraževalno društvo za Krakovo in Trnovo** priredi v nedeljo dne 16. julija veliko **ljubsko veselico** na vrtu gostilne g. Gostinčarja. Ze danes opozarjamo na to veselico, ki bo res lepa prireditev tega vrlega društva.

Ij **Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov in skupina J. S. Z. rokodelskega društva** imata jutri, v petek, 14. t. m., ob 8. uri zvečer v dvorani Rokodelskega doma važno zborovanje, katerega naj se zanesljivo udeležijo vsi člani. — V nedeljo, 16. t. m., ima kat. društvo rokodelskih pomočnikov izlet k Sv. Joštu. Odhod ob pol 6. uri z državnega kolodvora v Šiški. Priglasila k izletu sprejema društveni odbor še do petka zvečer.

Ij **Veliko nazadovanje** kažejo liberalni »protestni« shodi. Za toliko »Narodovega« kričanja, je pač klaverno za liberalno stranko, ako se že njeno vodstvo samo boji blamaže na »protestnih« shodih, zato je opustilo take shode v »Mestnem Domu«, kjer se je vedno blamirala ter se je s svojimi »manifestacijami« preselilo v areno »Narod-

nega Doma. Ze to kaže vrednost teh shodov in vrednost »razburjenja«. Ljubljana dobro pozna kje je cvetel prvi terorizem in se zato noče razburiti, ko se zlamlja za vedno liberalni terorizem! Tako je bil tudi včerajšnji shod udarec v vodo!

Ij Sodnijska imenovanja. Pred kratkim sta bila vpokojena pri deželni sodnji dvorna svetnika Julij Polec in Francišek Andolšek. Liberalci se zopet kregajo na S. L. S., češ da utegne biti imenovan na izpraznjeno mesto deželnosodnih svetnikov zopet kak Nemec. Seveda bi to ne bilo prav, ko imamo na razpolago domače slovenske moči, ki bi morale priti v prvi vrsti v poštev pri takih imenovanjih. Zato pa upamo, da bo novi ljubljanski državni poslanec, ki se je predstavil ljubljanskim volilcem kakor izveličar ljubljanskega mesta, zastavil svojo moč in vpliv na merodajnem mestu. Torej gospod Ravnihar na noge!

— Trgovski tečaj posebne vrste. V »Jutru« čitalo se je, da vpisuje Gärtnerjev tečaj, ki nima niti oblastvenega dovoljenja, dne 15. in 16. julija t. l. ter da poučuje na tem zavodu priznane najboljše teoretično in praktično izvežbane moči. Ako misli g. Gärtner, da je njegov sin, ki je dovršil II. letnik tukajšnjega učiteljskega in učiteljskega potem sploh zapustil, in kateri njegov sin sedaj pri njemu fungira kot učitelj trgovskega računstva, — najboljše teoretično in praktično izvežbana moč, je to pač njegova stvar. — Nevede in ne hote se pa s tem žali strokovno učiteljstvo, ki seveda proti taki moči, kakor je Gärtnerjev učitelj-sin, nič ne zaleže in je proti njemu ničla. — Gospod Gärtner naj farba s tem svojim inseratom svoje učenke, občinstva pa gotovo ne bode premotil.

Ij Dijaška in ljudska kuhinja bo od 14. julija do 1. avgusta zaprta radi snaženja in prenovljenja kuhinjskih prostorov. Naj naši gostje potrpe in si za ta čas drugod poiščejo postrežbe. — Odbor.

Ij Mestni zglasevalni urad bo v soboto dne 15. t. m. vsled snaženja uradnih prostorov za stranke zaprt. Izvzeti so samo res nujni in neodložljivi slučaji.

Ij Dezertar 27. pešpolka prijet v Solnogradu. Iz Solnograda nam poročajo, da so ondi na kolodvoru prijeli dezertarja 27. pešpolka iz Ljubljane Franca Koberja, ki je pobegnil meseca junija od svojega polka. Kober se je v tem času klatil po raznih mestih in se preživljal s sleparijami. Hodil je okoli gostilničarjev ter jih sleparil, da naroča stanovanje in hrano za štabne častnike, za kar je dobival od gostilničarjev nagrade.

Ij Najden utopljenec. Blizu Šmartnega so potegnili iz Save truplo pogrešanega čevljarskega mojstra iz Ljubljane Antona Tonija, o katerem smo poročali, da je odšel od doma s samomorilnim namenom. Truplo so prepeljali v mrtvašnico k Devici Mariji v Polju.

Ij Umrli so v Ljubljani: Sestra Jerica Kastelic, usmiljenka, 23 let. — Amalija Vrhovec, profesorjeva vdova, 43 let. — Marija Pavlinč, zasebnica, 47 let. — Ivan Dolenc, hišni posestnik, 88 let. — Marija Angela Gorlatto, rejenska, 15 dni. — Janez Potočnik, tovarniški delavec, 59 let. — Josip Sedej, kočarjev sin, 10 let.

Ij Aretacija. V Gruberjevem prekopu zaposlena delavca dozdevni Ivan Jereb, rojen l. 1889. na Brdu pri Vrhniku in Gregor Sempremaznik, rojen l. 1883. v Spitaliču v kamniškem okraju, sta tam vlomila v nek zaboj in pokradla več raznih živil. Policija je sinoči oba aretovala in izročila sodišču.

Ij V hotelu pri južnem kolodvoru je danes zvečer tamburaški koncert.

Ij Kdo je lastnik? Danes zjutraj je po Šelenburgovi ulici prišla precej velika rjava psica z dolgo verigo na vratu in sivkastim mladičem. Oba je postrešček št. 19 oddal vratarju pri Maliču, kjer ju dobi lastnik nazaj.

Ij Kolo ukradeno je bilo včeraj popoldne iz veže na Dunajski cesti št. 16 delavcu Jožetu Zupančiču. Kolo je tvrdke Jax s tovarniško števil. 102.228. Pozor pred nakupom.

Ij Navihanki. Včeraj je prišla v delikatesno trgovino g. Lapajnetove v Prešernovi ulici neko dekle in hotelo vzeti na ime zobozdravnikove soproge. Schweigerjeve za 1 K šunke. Ker se je trgovki zdela sumljiva, je poslala vprašat ali je resnica. Dekle jo je med tem časom odkurilo proti pošti, kjer jo je stražnik aretoval. Na policiji so jo spoznali za že predkaznovano brezposelno služkinjo Marijo Ocvirkovo iz Petrovč pri Celju. — 34letna služkinja Apolonija Avšič iz Marije Dev. v Polju, ki je bila do sedaj pod policijskim nadzorstvom, je pa svoji gospodnji pokradla več obleke in neznano kam po-

begnila. Navedenka je majhne postave in prikupljive zunanosti.

Mizarska slavka v Gradcu.

V torek je imela zveza mizarskih mojstrov svoj sestanek, na katerem se je obravnavala stavka soc. demokr. mizarjev. Sklenilo se je, da se zveza ne spušča s socialnimi demokrati v nobena pogajanja, ampak da se počaka do nedelje, da se vrnejo socialni demokrati na delo; v slučaju, da izostanejo, jim vrnejo mojstri delavske knjižice potem merodajne oblasti. Zadnji čas je pristopilo k zvezi 18 mojstrov. Krščanska zveza lesnih delavcev je naznanila, da bo skrbela o pravem času, da dobe mojstri zadostno število delavskih močij in da se ne bo na noben način udala terorizmu socialnih demokratov, ki hočejo iz golega sovraštva krščanskim delavcem kruh vzeti. Socialni demokratje zasledujejo na cestah krščanskosocialno organizirane delavce in jih z žvižganjem in s psovskami insultirajo. Upanje je, da se bo rdeča strahovlada strla.

Telefonska in brzajavna poročila.

OBSTRUKCIJA V OGRSKEM DRŽ. ZBORU.

Budimpešta, 13. julija. Tudi v današnji zbornici je opozicija razvila tehniško obstrukcijo. Došlo je opetovano do burnih prizorov. Končno se je posrečilo referentu dokončati svoje poročilo o brambni predlogi.

ŠOLSKO VPRAŠANJE V TRŽAŠKEM OBČINSKEM SVETU.

Trst, 13. julija. V včerajšnji seji tržaškega šolskega sveta se je nadaljevala debata o šolskem vprašanju v Trstu. Bila je živahna debata med Slovenci, Italijani in socialnimi demokrati. V imenu Slovencev je izjavljal občinski svetnik dr. Wilfan, da Slovenci glasujejo proti izpolnitvi italijanskega šolstva v protest, ker se za slovensko šolstvo v mestu nič ne zgodi. Socialnodemokrački govornik Černiuc je priznal opravičenost slovenskih zahtev po slovenskih šolah v mestu, karal pa je odklonilno stališče Slovencev proti italijanskemu šolstvu. Med sprejetimi točkami je uredba šolskozdravniškega inspektorata na mestnih šolah.

VELIKA AVTOMOBILSKA NESREČA V TRŽAŠKI OKOLICI.

Trst, 13. julija. Včeraj zvečer je na ovinku ceste, ki vodi iz Sessljana na Prosek, hotel nek avtomobil prehiteti drugega. Vsled prevelike hitrosti je zadel v obcestni nasip, avtomobil je poskočil in padel čez nasip. Družina Polak z otroci je ostala nepoškodovana, služkinja Marija pa je obležala mrtva. Oba šoferja so aretirali.

MAROKO.

Francosko - nemška pogajanja.

Berolin, 13. julija. Iz diplomatskih krogov se poroča, da se pogajanja med Berlinom in Parizom nadaljujejo, ker to želi francoska vlada pod vtisom javnega mnenja. Upa se v kratkem čau pozitivnega uspeha. Na novo se demantira vest, da je Rusija v kritičnem trenutku posredovala v Berlinu.

ANGLEŠKI POLK PRIPRAVLJEN ZA ODHOD V TANGER.

Madrid, 13. julija. Iz Gibraltarja se poroča, da je angleški pešpolk popolnoma mobiliziran, da lahko takoj odide v Tanger.

NEMIRNA PORTUGALSKA.

Lizbona, 13. julija. Monarhisti so ponoči poizkušali vdreti v trdnjavo sv. Jurija, pa so jih prepadli strelj straž.

ALBANSKI BOJI.

Solin, 13. julija. Čete iz Banine so osvobodile v Argirocastru ujetega mutesarifa in razgnale Albance.

MONOPOL PETROLEJA V NEMČIJI.

Berolin, 13. julija. Čuje se, da bo zvezni svet v novem državnem zboru prihodnjič predložil načrt o monopoli-ziranju petroleja.

VROČINA IN POTRES V AMERIKI.

New York, 13. julija. Včeraj je vsled vročine umrlo 26 oseb. Tudi po drugih mestih je mnogo smrtnih slučajev vsled vročine. Seizmograf v Clevelandu je zaznamoval močan potres.

GROZNI GOZDNI POŽAR V AMERIKI.

Dva mesta vpepeljena.

London, 13. julija. V Bay City (Michigan) je obe mesti Oscoda in Ausable ob Huronskem jezeru uničil velik gozdni požar. 3000 prebivalcev je brez strehe in išče zavetja na parnikih. Gozdni požari so med tem razširjajo vedno dalje in ogrožujejo tudi druga

mesta. Škoda v obeh razdejanih mestih se ceni na pet milijonov dolarjev.

Vsled velikanskih gozdnih požarov v Ameriki na stotine mrtvih.

London, 13. julija. V Kanadi gore velikanski gozdovi.

New York, 13. julija. Pri gozdnih požarih je zgorelo 50 oseb, 300 oseb je ranjenih, 600 oseb je požar gnil v jezero, kjer je 200 oseb utonilo. Pri požaru v Porcupine je izgubilo življenje 300 do 400 ljudi.

KAKO JE ODVETNIK HOTEL MORILCA REŠITI.

London, 13. julija. Dognali so, da je pisma Crippenova pisal njegov odvetnik, ki je radi te sleparije za eno leto suspendiran.

V GORAH PONESREČIL.

Inomost, 13. julija. V gorah sta ponesrečila dunajski dvorni pevec Maikl in igralec Volkstheatra Höller. Poškodbe so lahke.

HČER IN SEBE UMORIL.

Dunaj, 13. julija. Brivec Feber je ustrelil svojo hčer in nato sebe. Domisljal si je, da bo materijelno popolnoma propadel.

KATEDRALA GORELA.

Bari, 13. julija. Katedrala v Conversano je začela goreti. Škode je 350 tisoč lir. Dragocenosti so rešili. Ogenj je nastal vsled svetilke, katere mizar, ki je delal ponoči v cerkvi, ni ugasnil.

Uvažujte! Ponovno prosimo vse podružnice „Slovenske Straže“ in vse somišljenike, naj skrbijo v svojih krajih, da se povsod razširijo naše vžigalice v korist obmejnim Slovincem. Rabite povsod naše vžigalice. Opominjajte znance na rabo naših vžigalic, odločno zahtevajte od trgovcev, naj jih naročajo pri tvrdki Menardi v Ljubljani. Če bi vsak naš somišljenik v tem oziru kaj storil, bi bil dobiček iz vžigalic velik.

Razne stvari.

Grof Adalbert Sternberg izgubil stavo. Grof Adalbert Sternberg je z učiteljem na Kralj. Vinogradih, Šormom, stavil, da dr. Hajn pri volitvah ne bo dobil niti 1200 glasov; za vsak nadaljni glas je grof pripravljen plačati v zaklad Osrednje šolske Matice po 1 K. Dr. Hajn je dobil nad 1600 glasov in grof Sternberg je šolski Matici izplačal 500 K.

— 750letnica ustanovitve mesta Šverin (Meklenburg). Te dni praznuje mesto Šverin na Meklenburškem svojo 750letnico. To nas zanima le v toliko, ker so tu nekaj bivali Slovani. O tem pričajo nešteta imena vasi, trgov in družin. Mesto je sedež velikega vojvode in ima 45.000 prebivalcev. Znamenit in krasen je dvorni grad, ki leži na malem otoku, obdan od jezera. Tu je tudi zelo lepa katoliška cerkev. V Šverinu je več kmetijskih in tehniških šol, kjer študirajo tudi nekateri Slovenci. Na gradu Wagensberg pri Litiji žive že več let člani vladarske rodovine meklenburške.

Prva šolska zdravnica v Avstriji. Žensko društvo »Vesna« v Brnu je na svojem izobraževalnem in vzgojevalnem zavodu nastavilo kot šolsko zdravnico gđ. dr. Marijo Peiger, ki je tudi obvezana k predavanjem o negi telesa in zdravja.

Slovska skladba na dunajski dvorni operi. Med novitetami, ki se bodo prihodnjo sezono igrale na dunajski dvorni operi, je tudi baletna pantomina češkega skladatelja in koncertnega ravnatelja Oskarja Nedbala »Vragova stara mati«.

Čehi pred Berlinom. Pod tem naslovom prinaša list »Tägliche Rundschau« članek, v katerem svari pred češko-slovanskim kongresom, ki se vrši sredi avgusta v Berlinu ob priliki 50 letnega jubileja berlinskega češko-slovanskega društva, najstarejše češke organizacije v Berlinu. Tozadevni češki oklic izrečno poudarja, da bo imel kongres popolnoma kulturne značaj, vendar vidi omenjeni list v kongresu korak naprej v podjarmljenju Nemčije — po Slovanih.

Najstarejši rabin na Ogrskem umrl. V Samosu na Ogrskem je umrl najstarejši židovski rabin Izak Reich, v starosti 117 let. Bil je štirikrat oženjen. Njegova četrta žena je umrla stara 93 let.

— Sedem generalov v Zemunu je bilo te dni povodom vaj generalnega štaba.

Ubogi milijonarji. John J. Blair, eden najbogatejših mož Amerike, je

stal nekega dne pred sodiščem kot obtoženec. Šlo se je v pravdi za vsoto dveh milijonov mark. Blair je prosil, naj se razprava preloži, toda sodnik je izjavil, da to stori le, ako položi kot kavecjo sporno vsoto v dvojni višini. »O, če je to vse,« je rekel Blair veselo, »to že lahko naredim.« Posegel je v široki žep svoje ponošene suknje in privlekel ven navadno jabolko. Navzoči so se mu zasmejali, toda presenečeni Krez je odgovoril: »Zmotil sem se, to je moj zajutrek,« in vzel je iz drugega žepa snopč popirja, ki je bil vreden štiri milijone. Ta prizor je tipičen za gotovo preprosti, naravnost revni način življenja, kakršnega vodijo nekateri dolarski kralji. Mož, kakor Blair, ki lahko vsak čas izda ček za več milijonov, se zadovolji dopolne z enim jabolkom, je tudi pri kosilu skromno ter premišlja, ali naj izda par novčičev, ki ga stane vožnja s pocestno železnico, ali ne. Še veliko revnejše je živel nek drug ubog milijonar, Samuel Dunlap, dokler ga ni pred kratkim rešila smrt revnega življenja. Štirideset let je bival v temni sobici neke nizke hišice; stregla mu je samo stara postrežnica. Vsak mesec je postrežkinja ostrigla temu milijonarju lase, ki jih je potem morala nabasati v njegovo posteljno blazino. V vseh štiridesetih letih si je kupil samo eno obleko, ki je pa nikdar ni dovolil izkrtati, ker se je bal, da bi se s tem preveč obrabila. Nek drug čudak, George T. Clue, ki je imel v Združ. državah severne Amerike več tisočev jutrov zemlje in ki je zapustil ob svoji smrti pet milijonov dolarjev, je preživel zadnja svoja leta v nekem majhnem umazanem prostoru, kjer so mu bila edina družba priljubljene gosli. Dostikrat je ostal ta Diogen med ameriški dolarski kralji po dva ali tri dni v svoji sobici, ne da bi kaj zaužil. Potem se je splazil v kako ceneo gostilno, vzel seboj čaj, ki si ga je sam pripravil, ter je s težavo žrtvoval 50 centov za obed. Ta mož, ki je imel letno 200.000 mark dohodkov, ni v zadnjih dvajsetih letih svojega življenja nič več kot 10 mark na teden porabil za svoje potrebščine. S Cluejem se more primerjati tudi James Tyson, ki je bil najbogatejši človek Avstralije, pa vendar ni živel bolje kot eden najnižjih njegovih delavcev. Nosil je vedno s ponosom srebrno uro, ki si jo je kot mlad človek kupil za 20 mark, jedel ni nikoli drugače kot njegovi delavci in hodil še slabše oblečen kot ti sami. Bil je ponosen na to, da ni še nikoli bil v kakem gledališču, da ni pil nikoli opojnih pijač, nikdar rabil mila — namesto peska, ki se ga je po stari navadi posluževal pri umivanju — in da ni nikdar nosil bele srajce, ali pa še celo rokavice.

— Češki denar za pomažarjevalne svrhe? »Hrv. Lloyd« prinaša poročilo, da se je s češkim kapitalom osnovala v Budimpešti »Magyar-Czeh Iparbanka«, ki razpošilja po Slavoniji samomažarske prospekte.

Nesrečni čini slaboumnega človeka. V Lvovu je v neki hiši na Kordec-kijevi cesti znorel nek mlad mož ter je pričel ves besen streljati v nasproti ležečo hišo. Pri tem je ustrelil nekega Stanislava Obleka v glavo, da je bil takoj mrtev in težko ranil na glavi neko drugo osebo v istem stanovanju, Marijo Orzecho, ki je izgubila vsled poškodbe eno oko. Med tem je udrla v stanovanje norca policija, ki ga je zbesnelega le težko obvladala in odpeljala v blaznico.

Razbojniki spekli umorjenca. V Parnaju, v Rusiji, se je dogodil zločin, kakršen se ni izvršil še nikjer. Mestni trgovec Karuh je kot navadno odpo-toval z večjo množino blaga v bližnjo tajgo, da proda blago med prebivalce te velike severne ravnine. S seboj je vzel tudi 14letnega dečka Ksenofonta Rudenka, sina parnajskega občinskega pisarja. Potovala sta skozi Cebani, prvo naselbino v tajgi, od koder sta tudi nadaljevala pot, a vrnila se nista več. Poizvedovala je za njima policija, toda brez uspeha. Nekega dne pa se je javila pri policiji neka ženska, ki je izpovedala, da je potujoč skozi tajgo, med Zinko in Sladovijo, videla grozen prizor: Razbojniki so napadli Karuha in Rudenka ter ju ubili. Nato so zakurili velik ogenj, nataknili umorjena na raženj ter ju pekli. Ko sta se umorjena pekla na ognju, so si razbojniki delili med seboj njuno imetje. — Ko je mati Rudenkova čula, na kak grozen način ji je umrl otrok, ji je otemnil um in je skočila v vodo. Policija je odšla z omenjeno žensko na lice mesta, kjer so res našli nezgorele človeške kosti, a razbojnikov se ni posrečilo izslediti.

Otrok s štirimi očmi in dvojnimi ustami. V Veliki Kaniži je 5. t. m. porodila žena tamošnjega mizarskega mojstra Antona Szabo dvojčka. Eden

izmed otrok, ki pa je živel le par ur, je imel 4 oči in dvoje ustnih odprtlin. Drugi otrok, deček, je normalen in popolnoma zdrav.

Nov višinski rekord aviatika. V Parizu se je 10. t. m. ob 5. uri popoldne dvignil aviatik Lorian s svojim letalnim strojem, tipa Farman, 3280 metrov visoko v zrak ter dosegel višinski rekord, ki je bil prej samo 2300 metrov.

Stavka rudarjev na Nemškem. Iz Halle poročajo: Odbor stavkujočih rudarjev v srednjennemških premogovnikih je stopil v stik z upravami premogovnikov glede novih pogajanj. Uprave premogovnikov pa so to ponudbo odklonile. Splošno se sodi, da se bodo stavkujoči rudarji, ki jih je 6000, v kratkem vrnili na delo.

Dvojni umor v kavarni. V Barmenu je včeraj 11. t. m. v kavarni »Germania« trg. potnik Lov. Heinzen, povko je došla pomnožena policijska straža je pozval nek natak policijskega stražnika, da posreduje. Heinzen pa ni hotel zapustiti lokala in je z revolverjem ustrelil stražnika in natakarja, nekega gosta pa nevarno ranil. Se le že, se je posrečilo aretovati morilca, se je posrečilo aretovati morilca.

Nerazdeljeno jamstvo zakoncev za najemnino. Najvišje sodišče je v neki zadevi razsodilo, da jamčita oba zakonca nerazdeljeno za celo najemnino stanovanja, in ne morda vsak za eno polovico.

Aviatik padel s 500 metrov višine. Iz Gačina poročajo, da je poročnik Samojlov padel s svojim biplanom s 500 metrov višine na zemljo. Aparat se je razbil, a aviatik se je samo lahko poškodoval.

Roparji umorili 6 oseb. Iz Varšave poročajo: V vasi Oblon, v guvernementu Smolensk, so udrli ponoči roparji v stanovanje kmeta Lewoczkiha ter umorili celo družino, 6 oseb, uropali vso gotovino in vrednosti, zažgali poslopje ter pobegnili. Predno je bila požarna bramba na mestu, je požar upepelil celo hišo. Ko so pozneje razkopavali razvaline, so našli trupla kmeta Lewoczkiha, njegove žene, 12 letnega sina, brata njegove žene ter neke 75letne sorodnice. Mati bratov Lewoczkinov se je ognila usodi le vsled srečnega naključja, ker je odšla že na vse zgodaj v sosednjo vas. Žrtev požara je postalo tudi mnogo živine. O morilcih ni sledu.

Smrtna obsodba nemškega podčastnika. Iz Frankobroda poročajo: Cesar Viljem je zavrnil prošnjo za pomiloščenje podčastnika hanoverske tovarne smodnika, Ernesta Müller, ki je bil zaradi umora svoje ljubimke Ane Iffland obsojen na smrt pred višjim vojnim sodiščem. Müller sam se je trdovratno branil, vložiti prošnjo, zaradi česar je prošil zanj njegov oče. Eksekucija obsojenca se bo v kratkem izvršila.

Odmevi za Ferrerom. Te dni je bil v Pragi radi motenja vere na 14 dni zapora obsojen pisatelj Viljem Börner, ki je za časa Ferrerovskih demonstracij na nekem shodu svobodomiselncev v Pragi žaljivo govoril o veri in Cerkvi. Soobtoženi dr. Bartošek je bil oproščen.

Nov meč dobi francoska konjenica. Bo veliko lažji, pripravlnejši in trdnjejši nego dosedanj in precej podoben nemškemu.

Steklina med psi v Bosni se letos silno širi. Mnogo ljudi je že bilo ogriženih. Isto velja o Dalmaciji; v Splitu brezobzirno pobijajo pse.

POSLANO.

Gospodu Jakobu Homovcu, mizarskemu mojstru v Cerknici.*

Na Vaš nelogično sestavljeni in podpisani »Odgovor lažnjivemu« »Slovenec« v »Slov. Narodu« z dne 26. junija t. l. Vam ne odgovarjam za svojo osebo, marveč le, ker to zahteva čast kraj. šolsk. sveta in ugled »Slovenca«. Ker pa v svojem dopisu odgovarjate splošno na ves dopis »Volitve v Cerknici« v »Slovencu« z dne 17. junija t. l., se dotaknem tudi jaz celega Vašega dopisa, seveda ne v Vašem tonu, ker vem, da zmerja le tisti, kdor nima dokazov.

Pravite, da ima politična oblast pravico razsojati o izgubljenih glasovnicah. »Slovenec« ji ni odrekal te pravice, ampak je priobčil le dejstvo, da ste izgubili glasovnice, kar ste potrdili s svojimi podpisi. Po Vašem brijtnem sklepanju bi se torej sploh ne smelo pisati o nobeni stvari, o kateri ima razsojati kaka oblast. Izgovarjate se na politično društvo, da je odgovorno za eventuelne nerodnosti. Odgovoren je tisti, kdor je podpisal prošnjo; podpisalo pa je ni društvo, ampak posamezniki, ki so zato tudi osebno odgovorni za resničnost prošnje. Ali ne

veste, da društvo nima volivne pravice in da torej tudi glasovnic ne more dobiti? Zato pa odločno vračam Vam tisto nevednost, ki jo očitate dopisniku. Naprej pišete: »Ni treba blatiti in obrekovati na »Slovenca« lasten način posameznih oseb.« Če hočete dopisovati v liste s podpisom, Vam je treba najprej jasnih pojmov, ne pa kar metati s psovskami. Ali veste, kaj se pravi obrekovati? Obrekuje tisti, kdor laže o bližnjem. Dokažite to v »Slovenčevem« dopisu le za enega gospoda!

Potem pišete: »Očitajo se mi nerodnosti pri napravi šolskih klopi. Nočem dopisunu in njegovim eventuelnim pomagačem tolmačiti resnice, kajti ti jo dobro vedo in so jo zanalas popačili in zatrli. Pojasnim zadevo le radi onih, ki jim razmere niso tako natanko znane, da si lahko ustvarijo sodbo, kako umazano »Slovenec« laže.« »Slovenec« je pisal o Vas: »Podpisan je Homovc; pa ni čudno, da je zgubil glasovnico, saj je tudi šolske klopi zaračunal 1 K 10 vin. dražje, kakor pa se je zavezal v pogodbi.« To je pisal »Slovenec«, in jaz bom dokazal, da je to resnično. V pogodbi z dne 30. decembra 1909 — jaz sem prevzel predststvo 31. dec. 1909 — ste se zavezali, da boste napravili klopi do Velike noči 1910. Ako bi ne naredili klopi v tem času, zapadete globi 50 K. Zakaj to globo zamočite v svojem dopisu, iz katerega je videti, kakor da bi jo Vam bil jaz sam naložil? Ali je to pošteno? Ni resnica, kar pišete, da je pogodba popolnoma pravilno sestavljena. Saj v pogodbi prvotno niti cena ni povedana, za katero ste prevzeli klopi. Ko sem se pa jaz nasproti Vam skliceval na pogodbo, ste pa rekli, da pogodba ni nič. Šele od prejšnjih gg. odbornikov sem zvedel, da ste prevzeli klopi za 10 vin. cenejše kakor drugi najnižji ponudnik. Gosp. Ivan Zgonc jih je v pismu z dne 28. dec. 1909 ponudil po 18 K, torej ste jih prevzeli po 17 K 90 vin. V računu z dne 12. septembra 1910 pa ste jih računali po 19 K, torej 1 K 10 vin. dražje. In ko sem Vas jaz opomnil, da ste jih prevzeli po 17 K 90 vin., ste le še trdili, da ste jih prevzeli po 19 K in grozili s tožbo. Na podlagi tega konstatiram, da je »Slovenec« pisal resnico, Vi ne, ko ste zapisali, da »Slovenec« umazano laže in da so dopisnik in njegovi pomagači resnico nalašč popačili in zatrli. Ko pa dokazujete, da »Slovenec« laže, pa niti z eno besedo ne omenjate tega, kar Vam »Slovenec« očita, in nič ne ovržete, pač pa poveste nekaj čisto drugega.

Kaj pa glede globe 50 K? Omenil sem že prej, da ste se tako zavezali v pogodbi. Ni res, da ste Vi prišli k meni zaradi klopi, jaz sam sem prišel k Vam, pa šele nekaj tednov po Veliki noči leta 1910., ko bi bile morale biti klopi že narejene. Izgovarjali ste se, da nimate prostora. Ali takrat tega niste vedeli, ko ste delo prevzeli? Izgovarjali ste se na prejšnjega gosp. predsednika, in jaz sam sem ga vprašal o tem, pa mi je povedal, da to ni res, kar ste Vi meni o njem govorili. Takrat ste mi ponudili 50 K, a jaz jih nisem hotel vzeti. Zakaj pa ne poveste v dopisu, da ste to globo ponujali le pod tem pogojem, da bi potem klopi sploh ne delali. Kako pa pride krajni šolski svet do tega, da bi ga Vi pol leta za nos vodili? Besed pa, ki mi jih podtikate pri tem pogovoru, nisem rabil. Jaz nisem hotel vzeti 50 K, potem pa pišete: »S tem ostalo je pri prvem dogovoru.« Prvi dogovor pa je bila pogodba, da plačate 50 K. Tako ste sami v dopisu jasno priznali, da ste se zavezali, da boste to globo plačali. Račun v znesku 627 K ste mi prinesli 14. septembra 1910 osebno v uradno sobo hranilnice in sem Vam takoj izplačal 500 K. Ostanek v znesku 40 K 70 vin. pa sem plačal 7. dec. 1910 v Vaši delavnici. Odtegnil sem pa globo 50 K in 36 K 30 vin. za 33 klopi, ki ste jih predrago računali. Niste pisali resnice v dopisu, da sem odtegnil 55 K, odtegnil sem 86 K 30 vin. A tega nisem storil svojevoljno, ampak sem vprašal za mnenje gg. odbornike v seji 14. oktobra 1910, pri kateri so bili trije odborniki S. L. S. in dva napredna, dveh naprednih pa je manjkalo. Soglasno se je sklenilo v tej seji, da se Vam plačajo klopi po 17 K 90 vin. Vsi odborniki in eden naprednjak so bili tudi za to, da se odtegne tudi 50 K, en naprednjak je bil proti. Torej Vam ni odtegnil klerikalni predsednik, ampak krajni šolski svet, v katerem imajo še vedno naprednjaki večino. Ti se Vam bodo lepo zahvalili za Vaš poklon v »Narodu«.

Sodbo o Vas naj si napravi vsak sam.

Cerknica.

Jernej Pavlin,
predsednik kr. šol. sveta.

Zobna krema

KALODONT

Usna voda

Globoko potrtem srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem žalostno vest o prezgodnji smrti naše iskreno ljubljene, nepozabne matere, hčere in sestre, gospe

Amalije Vrhovec

c. kr. profesorja vdova,

ki je včeraj, dne 12. t. m. popoldne ob 2. uri previdena s sv. zakramenti v starosti 42 let mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne ranjke se vrši jutri popoldne ob 5. uri iz mrtvašnice pri sv. Krištofu na pokopališče k sv. Križu.

Blago pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev.

2141

Ljubljana, 13. julija 1911.

Stanimir, Drago, Anton,
sinovi.

Brez posebnega obvestila.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 13. julija.

Pšenica za oktober 1911	11.36
Rž za oktober 1911	9.35
Koruza za julij 1911	7.63
Koruza za avgust 1911	7.70
Koruza za maj 1912	7.10

Meteorologično poročilo.

Višina n. moriem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanja barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Relativna vlažnost
12	9. zveč.	740.4	20.1	sl. vzhl.	jasno	
13	7. zjut.	740.8	15.7	sl. jvzh.	jasno	0.0
	2. pop.	738.5	26.2	sr. jvzh.	brezoblač.	

Srednja včerajšnja temp., 16.6° norm. 19.7°.

Hiša na prodaj

ulica na Grad št. 7 blizu sv. Florijana cerkve, s 6 stanovanji. Cena nizka. Več se poizve od 8.—9. ure dopoldne pri mag. slugi **Bevcu** na magistratu, popoldne pa vsak dan na **Dolenjski cesti 50.**

2096

Hotel „Evropa“ Bled

P. n. izletnikom na Bled in letoviščarjem se priporoča Hotel „EVROPA“, 2 minuti od železniške postaje Bled, moderno preurejen, 40 sob, kopelj, 2 veliki verandi s krasnim razgledom na blejsko jezero in na planine, 2 salona, sobe s balkoni.

Zmerne cene! Češka in dunajska izborna kuhinja. Češko in domače pivo. Specijaliteta: garantirano pristna vina iz veletrgovine z vinom Rudolfa Kokalj v Kranju. Dolenjska in bizeljska vina, ljutomerčan, pikerčan, istrska in dalmatinska vina (opollo in chianti v steklenicah, itd.)

Na naročilo skupni obedi. Preskrbijo se vozovi na vse kraje.

2142

Št. 22631.

Razglas.

Podpisani mestni magistrat **prepoveduje** na podlagi občinskega reda z dne 5. avgusta 1887, št. 22 dež. zak., § 26 a, g, **kopanje v Rakovniškem bajerju.**

Prestopke te prepovedi se bode zasledovalo in dotične osebe strogo kaznovalo.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 12. junija 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

Pristna fina, bela vina ima na prodaj FRAN HABE,

posestnik na Gočah, p. Vipava, postaja Štanjel—Kobdij, bohinjske železnice. Oddajajo se vina le v odjemalčevih posodah v različnih množinah, vendar ne v manjših kot 200 litrov. Cena po dogovoru.

2125

V Zajčevi restavraciji
2137 in kavarni

RAZGLED

je vsak popoldan in zvečer

KONCERT

s petjem, ob nedeljah tudi tamburanje brez vstopnine ter ob navadnih cenah.

Popoldanske službe

želi gojenec trg. akademije, ki ima tudi trgovsko prakso, kje v trgovini ali pri drugem podjetju proti primerni plači. Cenj. ponudbe pod „Skromna zahteva“ na upravo Slovenca.

2144

Dr. Jul. Dereani

okrožni zdravnik v Kamniku

odpotuje od 12. t. m. do 10. avgusta.

2133

Učenca

sprejme v trgovino z mešanim blagom

Štefan Lapajne, v Sp. Idriji.

Hotel „Evropa“, Bled

Pijte samo „Tolstovršsko slatino“

ki je edino slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislavoda. 1471 Naroča se: Tolsti vrh, p. Guštanj, Koroško.

Kurzi efektov in menjic.

dne 12. julija 1911.

Skupna 4% konv. renta, maj—no-	92-15
Skupna 4% konv. renta, januar	92-15
—julij	92-15
Skupna 4-2% papirna renta, fe-	95-95
bruar—avgust	95-95
Skupna 4-2% srebrna renta, april	95-95
—oktober	95-95
Avstrijska zlata renta	116-50
Avstrijska krona renta 4%	92-10
Avstrijska investic. renta 3 1/2%	80-55
Ogrska zlata renta 4%	111-45
Ogrska krona renta 4%	91-10
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	79-95
Delnice avstrijsko-ogrske banke	19-50
Kreditne delnice	65-80
London vista	240-15
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117-35
20 mark	23-40
20 frankov	19-01
Italijanski bankovci	94-70
Rublji	2-53 1/2

Naprodaj je mala hišica

Več se pozive pri tvorničarju sodavice in pokalic na Vrhniki. 2126

Ime:
R. Miklauc
Ljubljana
592
bodi vsakemu znano
pri nakupu blaga
za obleko in perilo.

Oglejte si veliko zalogo koles z originalno znamko

„PUCH 1911“

pri Fr. Čudnu trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica, samo nasproti franciskanske cerkve.

Raznih znamk kolesa od 110 K naprej vedno v zalogi.

Zaloga šivalnih strojev: Singer, Ringschiff, Pouk za strojno vezanje gratis.

Edino zastopstvo za Kranjsko!

Ceniki zastoj, poštne prosto. — Ceniki zastoj, poštne prosto.

913

Žvepleno zdravilišče Varaždinske toplice (Hrvaško)

Železniška, poštna, telefonska in brzojavna postaja. Nov zdraviliški hotel z elektr. razsvetljavo.

staroznana radioaktivna žveplena kopel + 58° C 1781

trganje, revmo, išija itd. Pitna zdravilišča za bolezni v vratu, krhlu, prsih, jetrah, žolcu in črevesih. Elekt. masaža, blatne, ogij. kisl. in solne kopelji.

Odprto celo leto. Moderni komfort. Novi hoteli. Krasna okolica.

Vojaska godba. Prospekti zastoj od zdraviliškega ravnateljstva.

Prodalo se bode

posestvo

na zelo lepem kraju v Ihanu potom javne dražbe v ponedeljek dne 17. julija 1911. Začetek ob osmi uri dopoldne. Posestvo ob- stoji iz hiše, gospodarskega poslopja, vrta, njiv, travnikov in gozdov. Prodalo se bode skupaj ali vsaka parcela zase. Hiša je poleg ceste in blizu župne cerkve. Ogleda se lahko vsaki dan pri **ANTONU BREZNIKU**, Ihan, št. 7 pri Domžalah. 2107 3

I. Vecchiet

zlatar v LJUBLJANI, nasproti glavne pošte

priloga svojo trgovino vsakovrstne

zlatnine

ter precizijskih žepnih ur.

Lastna delavnica

Kupuje staro zlato in srebro.

Cene zmerne. — Solidna in re-

elna postrežba. Popravila točno.

2714

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem, dolenska železniška postaja Straža-Toplice. Akratov vrelc 38° C. Voda za pijačo in kopanje. Izredno uspešno proti trganju, revmi, ischias, nevralgiji, kožnim in ženskim boleznim. Velike kopeli, separata kopališča in močvirna kopališča. Bogato urejene sobe za tuje, igralne in družabne sobe. Zdravo pod- nebje. Gozdov bogata okolica. Dobro in cene restavracije. Sezona od 1. maja do 1. oktobra. Prospekte in pojasnila daje brezplačno zdraviliška uprava. 1421 8

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. 13. zvezek ljudske knjižnice. K 2-20, vezano K 3-20. — Navedena povest je istinito biserna povest, ki bo bravca privezala nase z neodoljivo silo in se mu po svoji krasni vsebini ne- izbrisno vtisnila v spomin.

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. K 3—, elegantno vezano K 4—. — Ze dolgo smo občutno pogrešali točnega navodila za olikano in oglašeno vedenje v družbi, kajti ne le naše ljudstvo, temveč tudi izobraženec mora imeti vočkrat pri roki zanesljivega svetovalca, kako mu je pri tej in oni priliki v družabnem življenju nastopati, da se ne zameri in ne pride v zadrego. Tej potrebi bo ta knjiga v vsakem oziru odpomogla.

Sociologija. Spisal dr. A. Ušeničnik. K 8-50, vezano K 10-80. — Celo ve- liki narodi nimajo dela, ki bi se moglo po znanstveni temelji- tosti in obsežnosti ter po strokovni popolnosti meriti z navedenim delom našega domačega učnjaka. Dr. Ušeničnikovo sociologijo smemo s ponosom uvrstiti med najodličnejša dela svetovne znanstvene literature.

Poezije Anton Medved-ove.

I. del K 3-80, elegantno vezano K 5—; — II. del K 4—, elegantno vezano K 5-40. Poezije Medvedove, ki je pač ena naših najkrepkejših in najizrazitejših pesniških individualnosti, so v kras vsakemu slovenskemu domu.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: **Razporoka.** Pavel Bourget. — Kalan. Roman. K 2—, vezano K 3—.
2. zvezek: **Stepni kralj Lear.** Ivan Turgenjev. Povest. **Hiša ob Volgi.** S. Step- njak. — Josip Jurca. K 1-20, vezano K 2-20.
3. zvezek: **Straža.** Fran Virant. — Beleslav Prus. Povest. K 2-40, vezano K 3-40.
4. zvezek: **Ponižani in razžaljeni.** F. M. Dosto- jevskij. — Vladimir Levstik. Roman v štirih delih in z epilogo. K 3—, vezano K 4-50.
5. zvezek: **Kobzar.** Taras Ševčenko. — Josip Abram. Izbrane pesni. Z zgodovinskim pre- gledom Ukrajine in pesnikovim življenje- pisom. K 2-40, vezano K 3-60.
6. zvezek: **Mož Simone.** Champol. — V. Levstik. Roman. K 1-90, vezano K 3—.
7. zvezek: **Hajdamaki.** Taras Ševčenko. — Josip Abram. Poem z zgodovinskim uvodom o haj- damasčini. (Kobzar II. del.) Broširano K 1-50. (VI. in VII. zvezek skupno K 3-40, vez. K 4-50.)
8. zvezek: **Dolina krvi.** (Glenanar.) A. Sheehan. — Fran Bregar. Povest iz irskega življenja. K 4-20, vezano K 5-80.
9. zvezek: **Kacijanar.** Anton Medved. Tragedija v petih de- lah. K 1-40, vezano K 2-40.
10. zvezek: **Roma.** Silvian Sardenko. Poezije. K 2—, vez. K 3-20.
11. zvezek: **Andrej Hofer,** tirolski junak. Fran Rihar. Ljud- ska igra v petih dejanjih s predgovorom in sklepno sliko (18 moških, 4 ženske vloge). K —80, deset izvodov K 5—.
12. zvezek: **Črna žena.** Povest iz domače zgodovine. K 1-40, vezano K 2—.

Ljudska knjižnica:

1. zvezek: **Znamenje štirih.** Conan Doyle. Lon- donska povest. K —60, skupaj vezan z II. zvez. K 1-80.
2. zvezek: **Darovana.** Alojzij Dostal. Zgodo- vinska povest iz dobe slovanskih apostolov. K —60, skupaj vezan s I. zvezkom K 1-80.
3. zvezek: **Jernač-Zmagovač.** Henrik Sienkie- wicz. — Fran Virant. Povest. — **Med pla- zovi.** Artur Achleitner. Povest tirolskega gorskega župnika. K —60, skupaj vezan s VI. zvezkom K 1-40.
4. zvezek: **Malo življenje.** Dr. Fran Detela. Po- vest. K 1—, vezano K 1-90.
5. zvezek: **Zadnja kmečka vojska.** Avgust Se- nona. Zgodovinska povest iz leta 1573. K 1-60, vezano K 2-60.
6. zvezek: **Gozdarjev sin.** Fran S. Finžgar. Po- vest. K —20, skupno vezano s III. zvezkom K 1-40.
7. zvezek: **Prihajač.** Dr. Fran Detela. Povest K —90, vezano K 1-70.
8. zvezek: **Pasjeglavci.** Alojzij Jirasek. Zgodo- vinska povest. — **Kristusove legende.** 1. Vod- njak modrih mož. — 2. Betlehemske detece. — 3. Sveta noč. — 4. Beg v Egipt. — 5. V Nazaretu. — 6. V templju. — 7. Taščica. —

Splošno priljubljeni ljudski pisatelj nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težavami ter nam predloži ljudstvo resnično tako, kakršno je.

8. Naš gospod in sveti Peter. K 2-20, vezano K 3-20.

Velika zgodovinska povest kmečkega punta na Češkem.

9. zvezek: **Alešovec.** Kako sem se jaz likal. I. del. K 1-20, vezano K 2—.

10. zvezek: **Isto II. del.** K 1-20, vezano K 2—.

11. zvezek: **Isto III. del.** K 1-20, vezano K 2—.

12. zvezek: **Dolžan.** Iz dnevnika malega pored- neža. K 1-40, vezano K 2-30.

13. zvezek: **Haggard.** Dekle z biseri. K 2—, ve- zano K 3-20.

Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Andrej Kalan. Nova zbirka. I. zvezek. K —80.

Zadnji dnevi Jeruzalema. (Lucij Flav.) J. Spill- mann J. D. Zgodovinski roman. 2 dela. K 3-80, vezano K 5-40.

Za križ in svobodo. Igrokaz v petih dejanjih (6 moških in 1 ženska vloga). K —50, pet izvodov in več po K —35.

Posebno za mladeniška društva pripravna igra polna navdušenja za krščanska načela.

Slovenska apostola. Sardenko. Zgodovinska igra. Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910) K 1-20.

Slomšek o sv. Cirilu in Metodu. Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910). K 1—.

Krek. Turški križ. (Igra v štirih dejanjih.) — **Tri sestre.** (Igra v treh dejanjih.) K 1—, 10 izvodov K 8—.

Vsebinska obeh, za mešane vloge prirejenih iger, je tako zanimiva ter za oder tako si- jajno prirejena, da se bodeta radi svoje lahke uprizorljivosti gotovo kmalu osvojili naše ljudske odre.

Zbirka ljudskih iger; dosedaj 11 zv. po K —80.

Ta zbirka je zlasti za naša izobraževalna društva, pa tudi za druge odre ljudskega in diletantskega značaja neobhodno potrebna; igre se dajo vse brez posebnih pripomočkov lahko uprizoriti.

Vsebinska:

1. zvezek: se začasno ne dobi.

2. zvezek: 1. Vedeževalka. Gluma v enem de- janju. (6 moških vlog.) — 2. Kmet-Herod ali gorje mu, ki pride dijakom v roke! Burka s petjem v dveh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Zupan sardamski ali Car in tesar. Ve- seloigra v treh dejanjih. (10 moških vlog.) — 4. Jeza nad petelinom in kes. Veseloigra v dveh dejanjih za dekleta. (5 ženskih vlog.) K —80.

3. zvezek: 1. Mlini pod zemljo ali zadnje ure poganstva v Rimu. Igra v petih dejanjih. (10 moških oseb.) — 2. Sanje. Igra s petjem v petih dejanjih. (11 moških vlog.) — 3. Sveta Neža. Igrokaz v dveh dejanjih. (12 ženskih vlog.) K —80.

4. zvezek: 1. Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček. Veseloigra v dveh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Vaški skopuh. Igrokaz v treh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Novi zvon na Krčinah ali srečna sprava. Selska igra v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 4. Zakleta

soba v gostilni pri „zlati goski“. Burka v enem dejanju. (6 ženskih vlog.) K —80.

5. in 6. zvezek: 1. Garcia Moreno. Zaloigra v petih dejanjih. (16 moških vlog.) — 2. Krč- mar pri zvitem rogu. Burka v enem de- janju. (5 moških vlog.) — 3. Kukavica modra ptica ali boj za doto. Veseloigra v štirih dejanjih. (8 ženskih vlog.) — 4. Sveta Cita. Slika iz njenega življenja v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) — 5. Pri gospodi. Saloigra v dveh dejanjih. (5 ženskih vlog.) — 6. Črev- ljari. Veseloigra v treh dejanjih. (6 moških vlog.) — 7. Kmet in fotograf. Komičen pri- zor. (3 moške vloge.) — 8. Kovačev študent. Burka. (6 moških in 1 ženska vloga.) K 1-60.

7. in 8. zvezek: 1. Sinovo maščevanje ali spo- štuj očeta. Igrokaz v treh dejanjih. (8 mo- škkih vlog.) — 2. Za letovišče. Burka enode- janka. (12 moških vlog in 2 otroka.) — 3. Ob- činski tepček. Veseloigra v treh dejanjih. (13 moških vlog.) — 4. Dve materi. Igrokaz s petjem v štirih dejanjih. (12 ženskih vlog.) — 5. Nežka z Bleda. Narodna igra v petih dejanjih. (19 ženskih vlog.) — 6. Najdena hči. Igra za ženske vloge v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) K 1-60.

9. zvezek: 1. Na Betlehemske poljanah. Bo- žična igra v treh dejanjih. (9 moških vlog.) — 2. Kazen ne izostane. Igra v štirih de- janjih. (5 moških vlog.) — 3. Očetova kletev. Igra v treh dejanjih. (16 moških vlog.) — 4. Čašica kave. Veseloigra v enem dejanju. (8 ženskih vlog in dva otroka.) K —80.

10. zvezek: 1. Fernando strah Asturije ali iz- preobrnjenje roparja. Igrokaz v treh de- janjih. (11 moških vlog.) — 2. Rdeči nosovi. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 3. Zdal gre sem, zdaj pa tja. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 4. Poštna skriv- nost ali začarano pismo. Burka v enem de- janju. (7 moških vlog.) — 5. Strahovi. (3 žen- ske vloge.) K —80.

11. zvezek: 1. Večna mladost in večna lepota. Igrokaz v treh dejanjih. (14 ženskih vlog.) — 2. Repoštev, duh v krkonoskih gorah ali vsega je enkrat konec. Carobna burka v petih dejanjih. (9 moških vlog.) — 3. Pre- pirljiva sosed ali boljše je kratka sprava kot dolga pravda. Burka v enem dejanju. (4 mo- ške vloge.) K —80.

12. zvezek: (Za moške vloge: Izgubljen sin. V ječi. Pastirji in kralji. — Za ženske vloge: Ljudmila. Planšarica.) K —80.

13. zvezek: (Za ženske vloge: Vestalka. Smrt Marije Davice. Marijin otrok.) K —80.

14. zvezek: (Za ženske vloge: Junaška deklica. Devica Orleanska. — Za moške vloge: Sv. Boštjan. — Za otroške vloge: Materin bla- goslov.) K —80.

15. zvezek: (Za ženske vloge: Fabiola in Neža. — Za moške vloge: Turki pred Dunajem.) K —80.

Navedene igre so si vsled lahke uprizor- ljivosti in krasne vsebine v najkrajšem času osvojile vse naše domače odre.

Vse te knjige se dobe v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, v knjigarni „Ilirija“ v Kranju in I. Krojec nasl. v Novem mestu.

Izdaja konzorcij „Slovenca“.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Ivan Štefe.